Molitveni priručnik za korizmu i pobožnost križnog puta

Naša obitelj, XX.

Donji Andrijevci, 2013.

SADRŽAJ

Uvodna riječ 3

I. ZAŠTO KORIZMA I KRIŽNI PUT? 4

II. KORIZMA - VRIJEME POKORE I MILOSTI 8
Korizma je... 11
Dani Velikog tjedna 16

III. POMIRENJE S BOGOM I LJUDIMA 21
Ispovijed - Susret s Bogom dobrote ... 26
Ispit savjesti 29
Red pomirenja (u ispovjedaonici) 31

IV. POBOŽNOST KRIŽNOG PUTA 34
Što je to KRIŽNI PUT? 34
1. KRIŽNI PUT - *tradicionalni* **..... 35**
2. KRIŽNI PUT
***Kršćanin slijedi Krista ljubeći čovjeka!* ... 51**
3. KRIŽNI PUT - *Križ na dar* 67
4. KRIŽNI PUT - *kraći* **..... 83**

V. USKRSNUĆE - POBJEDA NAD SMRĆU ... 91

UVODNA RIJEČ

Poštovani Molitelju, svakodnevno smo okruženi i suočeni s osobnim i obiteljskim trpljenjem te trpljenjem svijeta. Zbog toga nam je dobro i spasonosno biti blizu Isusa i Marije, jer su oni trpeći pokazali kako se svaka muka može pretvoriti u uskrsnuće. Razmišljanja i molitve nad postajama križnoga puta pomoći će ti da uđeš u tajnu trpljenja i spoznaš kako u nedaćama života nisi sam. Spoznat ćeš da ići putem Kristova križa nije uzaludno i besmisleno, već da trpljenje ima svoj smisao.

Stoga idi svojim "križnim putem" s dubokim pouzdanjem u Gospodina. Jer dok usmjeravaš svoj pogled prema probodenom Isusu, koji pati kao i ti, Isus ti objavljuje svoju ljubav, svoje spasonosno smilovanje, svoju blizinu, svoj put. Ako kažeš DA za onaj križ, koji svakodnevno moraš preuzimati na sebe, tada je za tebe slobodan put: put za zajednički život s Isusom, put za nasljedovanje Krista. Jer njegov put je ljubav. A ljubav bez križa nije moguća. Nije moguće ljubiti i pri tom isključivati patnju.

Uz ovu knjižicu o značenju korizme i zbirku križnih putova želimo ti da pronikneš u misterij Kristove i svoje muke, a po muci ćeš shvatiti i tajnu uskrsnuća. Baš kao što Gospa nije ostavila Isusa ni u najtežim trenucima, tako ni ona, niti njen Sin neće ostaviti tebe.

Priređivači

I. ZAŠTO KORIZMA I KRIŽNI PUT?

Isus svoj život predaje za grešna čovjeka

Ljubav je poput rijeke. Izvire iz čovjeka i teče k drugome. Živi za drugoga. Zahtjevna je, traži žrtvu i odricanje te nailazi na zapreke. Ipak, jedino ljubav čini čovjeka sretnim i ispunjenim. Oplemenjuje život i čini ga vrijednim. Koliko nas netko voli znat ćemo po tome što je spreman učiniti za nas. Isus Krist je svoju ljubav pokazao na najsavršeniji način jer "veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje" (Iv 15,13). Dao je cijeloga sebe za druge, bez rezerve i uvjeta, bez ikakve računice, do smrti na križu.

Isus daje sebe na dar

Biti za druge - temeljna je Isusova osobina po kojoj ga upoznajemo kao Boga ljubavi. Svoje potpuno darivanje za spasenje svih ljudi navijestio je na Posljednjoj večeri. Tako je ne samo u svojem životu nego i u svojoj smrti bio čovjek za druge. Lomeći kruh i točeći vino, svojim je učenicima

nagovijestio kako će se već sutradan na križnom putu lomiti njegovo tijelo i prolijevati njegova krv.

I uze kruh, zahvali, razlomi i dade im govoreći: 'Ovo je tijelo moje koje se za vas predaje. Ovo činite meni na spomen.' Tako i čašu, pošto večeraše, govoreći: 'Ova čaša novi je Savez u mojoj krvi koja se za vas prolijeva.' (Lk 22, 19-20)

Isus nam je u euharistiji ostavio samoga sebe, najveći dar svoje ljubavi, kako bi stalno bio nazočan među nama. Darovao nam se pod prilikama kruha i vina, a apostole postavio za svećenike koji će trajno uprisutnjivati taj spomen-čin njegove dragovoljne žrtve. Po presvetoj euharistiji svi će Isusovi učenici kroz sva vremena imati udjela u njegovoj smrti i uskrsnuću.

Isusova muka i smrt na križu

Isusova muka i smrt na križu nisu bile slučajnost ili splet nesretnih okolnosti. One su dio Božjega spasiteljskog plana, naviještenog već u Starom zavjetu. Znak su brige i ljubavi za čovjeka: *U ovom je ljubav: ne da smo mi ljubili Boga, nego - on je ljubio nas i poslao Sina svoga kao pomirnicu za grijehe naše* (1 Iv 4, 10). No Božji plan nije nikoga predodredio za Isusova izdajicu ili mučitelja. Svi su se sudionici te najveće drame u ljudskoj povijesti sami pronašli u svojim ulogama. Isus je,

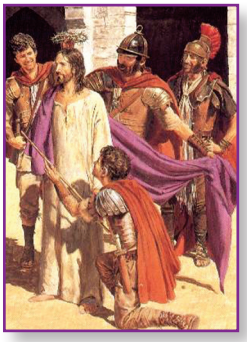

dakle, došao na ovaj svijet da bi izvršio Očevu volju, da bi svojom žrtvom pomirio sve ljude s Bogom. Trebao je za nas umrijeti, podnijeti muku, bol i poniženja. To nije bilo ni lako ni jednostavno jer je Isus bio i pravi čovjek. Ipak, u najdramatičnijim trenucima svoga života potvrdio je slobodu osobnog izbora u svakoj životnoj prilici. Usprkos strahu i tjeskobi, prihvatio je čašu novog Saveza: *Oče! Ako hoćeš, otkloni ovu čašu od mene. Ali ne moja volja, nego tvoja neka bude.* (Lk 22, 42)

Križ - vrhunac i dovršenje

Isus je ustrajao u svojoj ljubavi sve do smrti. Dragovoljno je i bez ogorčenja prihvatio patnju i trpljenje. Strpljivo je podnio napuštenost, uvrede, osude, razgolićenost, bičevanje, ismijavanje! Nosio je teški križ pod kojim je posrtao i padao. Na njega je bio prikovan i, konačno, na njemu je umro. Unatoč krajnjoj nepravdi i silnom zlu koje se na njega sručilo, Isus je i dalje oslikavao lice Boga kojeg je naviještao - Boga ljubavi, praštanja i milosrđa.

Posluhom do smrti na križu i ljubavlju do kraja Isus je uzeo na sebe grijehe i krivnju svih nas. Nijedan drugi, ni najsvetiji čovjek, to ne bi mogao.

To je bilo moguće samo Sinu Božjemu koji u liku čovjeka nadilazi i obuhvaća sve ljude i predstavlja cijelo čovječanstvo. Jedan je umro za sve i svojom žrtvom svima darovao vječno spasenje.

Zajedno na putu križa

ZAŠTO KORIZMA I KRIŽNI PUT? Isus nam je dao primjer cijelim svojom životom, a osobito svojom patnjom. Poziva nas da hrabro, strpljivo i ustrajno nosimo svoje križeve, boli, poniženja, razočaranja, neuspjehe i brige svakodnevnog života. Pokazao nam je da i u patnjama moramo ostati uspravni, da one nisu besmislene, nego da su put za život vječni: *Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom.*

No, to nije sve. Isus nas poziva da mu pomognemo nositi križ jer on trpi pod njim svakoga dana. Susrećemo ga u ljudima koji se muče za "kruh svagdanji", u bolesnicima, prognanicima, žalosnima, potrebnima i u tolikim patnicima ovoga svijeta. Možda u njima uvijek ne prepoznajemo Isusa.

II. KORIZMA
VRIJEME POKORE I MILOSTI

Korizma je jako ili milosno vrijeme crkvene godine kada se kršćani na poseban način pripremaju za najveći kršćanski blagdan – Uskrs. Riječ korizma dolazi od latinske riječi *quadrigesima* što znači četrdesetnica. Broj četrdeset simbol je vremena kušnje i usavršavanja. Za vrijeme općeg potopa kiša je padala četrdeset dana i četrdeset noći. Izraelci su lutali pustinjom četrdeset godina. Mojsije je na Sinaju ostao četrdeset dana. Četrdeset je simbol „vojujuće" Crkve, koja se na putu zemaljskih kušnji mora boriti za svoje konačno usavršenje. No, vrijeme korizme podsjeća nas i na četrdeset dana koje je Isus proveo u pustinji gdje ga je kušao đavao. U korizmi kršćani pristupaju sakramentu ispovijedi, da pomireni s Bogom i ljudima radosnije mogu slaviti Uskrs. Unutar korizme ima 6 nedjelja i svaka ima svoje ime. Prva korizmena nedjelja zove se Čista, druga je Pačista, treća Bezimena, četvrta Sredoposna, peta Gluha, a šesta je Nedjelja Muke Gospodnje ili Cvjetnica. U vrijeme korizme Crkva nas posebno poziva na zajedničku pokoru: intenzivnije posvećivanje u molitvi, u vršenju djela pobožnosti i ljubavi, odricanju, vjernijem izvršavanju vlastitih obveza te postu i nemrsu. Korizma započinje na Pepelnicu ili Čistu srijedu.

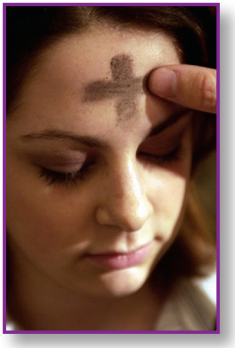

Pepelnica ili Čista srijeda kršćanski je spomendan kojim započinje korizma. To je dan pokore, razmišljanja, nemrsa i posta. Na blagdan Pepelnice svećenik posipa kršćane pepelom uz riječi: *Prah si bio i u prah ćeš se pretvoriti*, ili *Obratite se i vjerujte Evanđelju!* Na Pepelnicu je obvezatan post i nemrs.

Značenje pepela - Uz pepeo je vezana bogata simbolika. Posipanje glave pepelom na Čistu srijedu znak je žalosti, boli i kajanja. Narodi koji su se bojali mrtvih pepelom su se pokušavali zaštititi i obraniti od zlih duhova. Pokušavali su se zaštititi od bolesti posipanjem pepela po glavi. Današnjem čovjeku ovi nazori su strani, ali ga ipak pepeo podsjeća na prolaznost. Onaj koji se na Pepelnicu posipa pepelom zajedno s Crkvom želi činiti pokoru, obratiti se, te pokorom i pokajanjem vratiti Bogu kojega je grijehom napustio. Pepeo je također slika čišćenja i uskrsnuća.

Dječak Jahiel, unuk rabina Baruha, igrao se jednom s nekim dječakom skrivača. Dobro se sakrio i čekao da ga dječak pronađe. Poslije dugog čekanja, iziđe iz skrovišta, a dječaku ni traga. Tada shvati da ga onaj nije ni tražio. Rasplače se i dotrči djedu te ispripovijeda o onom dječaku koji ga uopće nije

tražio. Tada se orosiše oči rabina Baruha i reče: Tako govori i Bog: 'Ja se sakrijem, ali me nitko ne traži.' (Martin Buber, Hasidske priče)

Post i nemrs u životu katolika

Post znači uzimanje manje količine jela od one uobičajene, tj. odricanje od jela u tolikoj mjeri da to predstavlja neku pokoru. **Nemrs** obuhvaća odricanje od mesa. Kod katolika post je obavezan za sve osobe od 18 do 60 godina samo dva dana u godini: **na Čistu srijedu i Veliki petak,** a nemrs obvezuje na sve petke u korizmi. U ostale petke kroz godinu preporuča se nemrs, ali on se može zamijeniti drugim dobrim djelima. U dane posta katolici ne jedu meso toplokrvnih životinja niti mesne prerađevine, a dopušten je jedan cjeloviti obrok. Najvažniji post je od zloće i grijeha prema Bogu, sebi samom ili svom bližnjem, tj. bilo kojem čovjeku.

KORIZMA JE:

1. Vrijeme priprave

• Za slavlje se uvijek moramo dobro pripraviti. Ako se pripremamo npr. za svadbu - pripreme znaju jako dugo trajati kako bi proslava bila lijepa i vesela - baš kako smo željeli.

• Ni u duhovnom životu nije drukčije. Priprave za slavlje vazmenih otajstava zahtijevaju također određeni napor: obraćenje srca ili "pokoru". Zato je tijekom prvih stoljeća nastalo četrdeset dana priprave za Uskrs, a tako je ostalo sve do danas.

• Tih četrdeset dana nisu nikakva novina prvih kršćana. Četrdesetodnevno vrijeme pokore ima svoje uzore u Starome i Novom zavjetu.

- Prije nego što je Bog dao Mojsiju ploču sa zapovijedima, Mojsije je postio četrdeset dana i četrdeset noći na brdu, "nije jeo kruha niti pio vode" (Pnz 9,9).

- I stanovnici Ninive su postili četrdeset dana (usp. Jon 3,4) da bi Bog odvratio svoj bijes od njih.

- Isus je postio "četrdeset dana i četrdeset noći" (Mt 4,2) prije nego li je počeo javno nastupati.

• Korizma počinje Pepelnicom i traje četrdeset dana. Nedjelje se ne broje.

2. Vrijeme pokore

• Vrijeme priprave za Uskrs, korizma, vrijeme je pokore. Unutarnja pokora (obraćenje) obično poprima tri klasična oblika: post, molitva i milostinja.

- Post: kada postimo, trebamo ustrajati u umjerenosti (umjerenost u jelu, odricanje od nezdravih užitaka, umjerenost u konzumiranju različitih namirnica, ograničeno gledanje televizije...).

- Molitva: u molitvi trebamo tražiti Boga i približiti mu se. Moliti češće, sabranije i više.

- Milostinja: milostinja se odnosi na dobra djela prema bližnjima (svjesno odvojiti vrijeme i pažnju za druge, posjetiti bolesnika, pomiriti se s drugima, pomoći nekome, darovati novac...).

• Vanjski post, tj. tjelesni post mogao bi zasjeniti pravu svrhu posta. Stoga je kod posta bitno obraćenje srca, a manje to jesmo li nešto konzumirali (meso, cigarete, slatkiše...). Potreban je novi stav srca o kojem Isus govori u svojim Propovijedima na gori. Važno je služiti Bogu i oduprijeti se napasniku (usp. Mt 4,10).

• Kada nas svećenik pospe pepelom, javno priznajemo da smo grješnici. Kada svećenik moli: "Spomeni se, čovječe, da si prah i da ćeš se u prah vratiti!" spominjemo se da smo smrtni. Može moliti i ovako: "Obrati se i vjeruj evanđelju!"

3. Vrijeme obraćenja

• Ivan Krstitelj viče u pustinji: "Obratite se jer približilo se kraljevstvo nebesko! ... Pripremite put Gospodinu!" (Mt 3,2-3) A na pitanje: "Što nam je činiti, braćo?" Petar odgovara: "Obratite se..." (Dj 2,38).

Istinsko je obraćenje prvi preduvjet za duboki susret s Kristom. Što nam je činiti kada se želimo "obratiti"? To svaki čovjek spoznaje u dubini svoga srca.

• Da bih spoznao kako i gdje se trebam obratiti, potreban mi je Duh Sveti. Zato se prvo trebam moliti za njegovu pomoć i vodstvo. Tu će mi pomoći dobar ispit savjesti.

• Tko ne spozna da mu je potrebno obraćenje, ili je slijep ili bi, ironično rečeno, već za njegova života trebalo započeti proces proglašenja svetim.

• Obratiti se znači reći NE grijehu, okrenuti se starim i lošim navikama i ustrajati u dobrim djelima.

4. Vrijeme molitve

• Kada je Mojsije postio na brdu Sinaj četrdeset dana i četrdeset noći, dobio je od Boga kamene ploče koje je Bog ispisao

svojom rukom. Htio ih je odnijeti svome narodu. Ali Izraelci su plesali oko zlatnog teleta i Mojsije je od bijesa razbio ploče. Mojsije je zatim drugi put postio četrdeset dana i četrdeset noći i molio Gospodina da se smiluje nad njegovim narodom: "... ne obaziri se na tvrdokornost ovoga naroda, na njegovu opačinu, na grijeh njegov" (Pnz 9,27).

• Bog je uslišao Mojsija, dao mu nove ploče i rekao: "Idi pred ovim narodom, da uđu i zaposjednu zemlju..." (Pnz 10,11). I mi stalno, poput Izraelaca, plešemo oko "zlatnog teleta", umjesto da se ravnamo po Božjoj volji. Zato moramo neprestano dolaziti pred Boga i priznati našu tvrdokornost, opačinu i grijehe.

• Vrijeme korizme poziva nas da četrdeset dana s Bogom blisko razgovaramo. Možda bismo mogli u tom vremenu otići na duhovne vježbe, duhovnu obnovu ili temeljitu ispovijed.

• U svakom se slučaju preporučuje da određeno vrijeme provedemo pred Bogom u tišini. I Isus se uvijek povlačio u osamu da bi molio (usp. Mt 14,23).

• Isus nas jasno poziva: "Ištite i dat će vam se! Tražite i naći ćete! Kucajte, i otvorit će vam se!" (Lk 11,9).

• Za sve odluke u svome životu trebamo Duha Svetoga; za njega Isus kaže da će "Otac s neba obdariti Duhom Svetim one koji ga zaištu!" (Lk 11,13).

5. Vrijeme milosti

• Kada korizmu svjesno živimo na opisani način, Bog nam poklanja milost, tj. naklonost, ničim zasluženu pomoć (KKC 1996). Tako na poseban način postajemo sudionici Božjeg života. On u našu dušu po Duhu Svetom ulijeva svoj život da je izliječi od grijeha i posveti.

• U ovo vrijeme milosti Bog želi na osobit način dotaknuti ljudsko srce. On u nas stavlja čežnju za istinom i dobrotom da bi nas to potaknulo da ga tražimo.

• Milost obraćenja nam se u osobitoj mjeri nudi u vrijeme korizme, ali postaje plodonosna samo onda kada na nju odgovorimo ljubavlju.

Poticaji za razmišljanje:

- Bismo li mogli svjesno započeti vrijeme korizme na Pepelnicu svetom misom i tih četrdeset dana više moliti?

- Kako možemo kršćanski osmisliti korizmeno vrijeme u obitelji?

- Kako izgleda moje osobno obraćenje i pokora?

DANI VELIKOG TJEDNA

Posljednji tjedan u korizmi nazivamo VELIKI TJEDAN. Ono je intenzivno vrijeme priprave za Uskrs, vrijeme produbljivanja vjere, vrijeme molitve i posta, žrtve i odricanja. Veliki tjedan započinje na Nedjelju Muke Gospodnje ili Cvjetnicu.

CVJETNICA ili NEDJELJA MUKE GOSPODNJE uvod je u Veliki tjedan. Slavi se u nedjelju prije Uskrsa, kao spomen na Isusov slavni ulazak u Jeruzalem u dane prije Pashe. Narod je dočekao Isusa, mašući palminim i maslinovim grančicama i rasprostirući svoje haljine, putem kojim je Isus išao jašući na magarcu. U spomen na to, na Cvjetnicu se ophode procesije s blagoslovljenim (palminim i maslinovim) grančicama. Također se za vrijeme svetih misa čita, pjeva ili scenira izvještaj o Isusovoj muci.

U našim krajevima običaj je umivati se u cvijeću i nositi zelenilo na blagoslov kao spomen Isusova svečanog ulaska u Jeruzalem, kada je zelenilo bacano putem kojim je on prolazio.

SVETO TRODNEVLJE

VELIKI ČETVRTAK

Isus uze kruh, zahvali, razlomi ga pa im ga dade govoreći: 'Uzmite i jedite, ovo je tijelo moje koje se za vas daruje... činite ovo na moj spomen.' (Mk 14,22)

Na Veliki četvrtak slave se dva euharistijska slavlja: dopodne - **Misu posvete ulje**, te uvečer - **Misu večere Gospodnje**.

Misa posvete ulja

Biskup u svojoj katedrali slavi sa svojim svećenicima Misu posvete ulja. Blagoslivlja bolesničko i katekumensko ulje i posvećuje krizmu.

Misa večere Gospodnje

U večernjim satima slavi se Misa večere Gospodnje. Misa započinje uobičajenim redom, međutim, nakon homilije, pristupa se obredu pranja nogu. Biskup ili svećenik uz pomoć ministranata vrši ovaj obred koji podsjeća na Kristovo pranje nogu apostolima, čime je pokazao kako je kršćaninova zadaća služenje. Na kraju misnog slavlja svećenik izlaže Presveti Oltarski Sakrament, a zatim se zatvori svetohranište. Svećenik

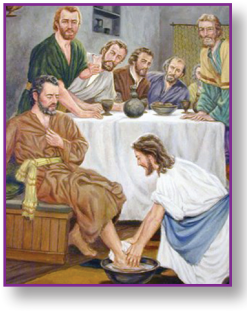

i narod neko se vrijeme klanjaju i mole u tišini. Nakon toga se ogoli oltar i iznesu se ili zastru svi križevi u crkvi. Ovisno o mjesnim običajima, vjernici se mogu neko prikladno vrijeme klanjati i moliti pred Presvetim, ali poslije ponoći klanjanje treba biti bez svečanosti. To vrijeme klanjanja nazivamo Getsemanska ura, kao vrijeme kada je Isus molio u Getsemanskom vrtu.

Promišljanje:

Na Posljednjoj večeri, Gospodine, ostavio si nam tri znaka prijateljstva: proslavio si prvu Euharistiju kao gozbu i kao žrtvu; ustanovio si sakrament svećeništva; dao si nam samoga sebe i ostao si s nama u Euharistiji. Daj da te što češće susrećemo u svetoj pričesti. Daj da budemo prenositelji tvoje Riječi i širitelji iskrene radosti koju si ulio u naša srca. Daj da u nama prepoznaju tvoje radosne učenike. Gospodine, daruj nam radost!

VELIKI PETAK

Ogrnuše ga skrletnom kabanicom, pa opletoše trnovu krunu... udarahu ga, pljuvahu ga... odvedoše ga da ga razapnu. (Usp. Mk 15)

Veliki petak kršćanski je spomendan Isusove muke i smrti. Na Veliki petak ne slavi se euharistijsko (misno) slavlje. Oltar je posve gol, bez križa, svijećnjaka i oltarnika - čime se simboli-

zira Isusova muka i smrt. Na Veliki petak moli se pobožnost križnoga puta, a poslijepodne se obavlja služba Muke Gospodnje koja se sastoji iz tri dijela: službe riječi (čitanje ili pjevanje Muke Gospodnje), klanjanja križu i svete pričesti. Kod katolika su post i nemrs obavezni na Veliki petak.

Promišljanje:

U dugom Velikom petku čovječanstva nauči nas da nosimo križ, kao što si ga ti nosio. Daj nam hrabrosti u svim iskušenjima: u bolesti, u napuštenosti, kad nam se čini da je sve protiv nas...

Učini da postanemo sposobni pretvoriti u spasenje bolove koji prožimaju čovječanstvo: gladnu djecu, izrabljivane žene, zalutalu mladež, osamljene starce... Ne dopusti da okrećemo glavu od naših prijatelja u nevolji. Učini da budemo sposobni sudjelovati u bolu svoje braće. Gospodine, daruj nam hrabrost!

VELIKA SUBOTA

Skinuše ga s križa, zaviše u platno i položiše u grob izdubljen u pećini. (Mk 15,46).

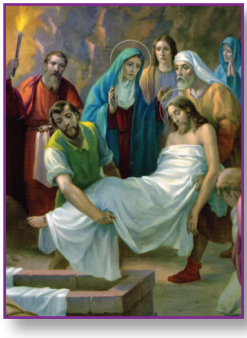

Velika je subota dan u koji Crkva ostaje uz grob Gospodnji i razmatra njegovu muku i smrt te ne slavi misu. Oltar je ogoljen.

Promišljanje:

U tišini groba, Gospodine, satkao si pobjedu nad smrću i grijehom. Sagradio si u tišini izlazak, put koji vodi u život. Na Veliku subotu ovog svijeta, punog poraza, nauči nas da u nama proklije živo sjeme pobjede nad zlom. Gospodine, često nam se čini da nema nikakve koristi od onoga što činimo. Daj da shvatimo kako sve velike stvari traže strpljivost. Pravi plodovi ne mogu narasti preko noći. Budi ono sunce, ona voda, onaj vjetar, ona hrana koja će nam pomoći da donesemo ploda.

VAZMENO BDIJENJE

Prema drevnoj predaji Crkve, u svetoj noći bdije se Gospodinu i iščekuje se njegov povratak uz zapaljene svijeće kako bi Gospodin, kad dođe, našao budne svoje vjerne. Struktura bdijenja je takva da poslije kratke službe svjetla sveta Crkva razmatra divna Božja djela zapisana u Svetom pismu. Slijedi krštenje novih članova Crkve te euharistijska gozba koju je Gospodin smrću i uskrsnućem pripravio svome narodu.

Vazmeno se bdijenje slavi obnoć, odnosno ne započinje dok ne padne noć ili završava prije nedjeljnoga jutra. Noćna misa, iako se slavi prije ponoći, misa je Nedjelje uskrsnuća Gospodnjega. Svećenici i poslužnici nose ruho bijele boje, a za sve nazočne treba pripraviti svijeće.

III. POMIRENJE S BOGOM I LJUDIMA

Po grijehu se udaljavamo od Boga. Koliko god smo grješni i skloni griješiti, Bog nas nikada ne napušta. Strpljivo nas čeka i poziva na povratak k njemu. Kako se osjećamo kada smo uvjereni da nam je Bog oprostio? Što nam je potrebno učiniti?

Priznajmo grijeh!

Bog nas je stvorio za ljubav i dobro, ali ne prisiljava nas da živimo ljubav i činimo dobro. Darovao nam je slobodu da se možemo slobodno odlučiti za ili protiv Boga, za dobro ili zlo. Sloboda je izraz Božjeg povjerenja prema nama ljudima. Ako griješimo i činimo zlo, rušimo to Božje povjerenje prema nama. Jedini put da ponovno uspostavimo prijateljstvo i zajedništvo s Bogom i povratimo Božje povjerenje jest naše priznanje grijeha i obraćenje.

Svi smo mi grješnici, a Bog nas poziva na trajno obraćenje. Isus nije odbacivao grješnike, nego se s njima vrlo često družio. To znači da Bog ljubi grješnika, a mrzi grijeh. Želi da mu se svi ljudi vrate sa svoga grešnog puta. Ali taj povratak Bog ne želi postići na silu. Kao što čovjek slobodno griješi, Bog želi da mu se slobodno vratimo. Kao što grijeh izvire iz ljudskog srca, i priznanje grijeha treba izvirati iz našega srca.

Pokajmo se!

Priznanje grijeha treba voditi prema kajanju i obraćenju. Kajanje znači da nam je žao što smo uvrijedili Boga ili bližnjega te smo čvrsto odlučili da više nećemo griješiti. Bog nam uvijek daje milost i snagu da se priznamo grješnicima, da se iskreno kajemo i da se zlu i grijehu odupiremo. Unutarnje obraćenje ili obraćenje srca jest naše trajno opredjeljenje da živimo u Božjoj milosti i prijateljstvu.

Priznanjem grijeha i krivnje prihvaćamo vlastitu odgovornost za naše grijehe i zle čine. Biti odgovoran znači prihvaćati sebe i odgovarati za svoje postupke. Odgovorni smo za svako djelo koje smo slobodno počinili. Prihvatiti odgovornost za dobro djelo znači biti radostan zbog učinjena dobra. Prihvatiti odgovornost za počinjeno zlo znači osjetiti krivnju, bol i razočaranje. Žalost zbog počinjenog zla prvi je korak na putu nadvladavanja toga istog zla. Nema drugog ili boljeg puta do obraćenja doli bolnog suočavanja s grijehom! Prihvatiti odgovornost za grijeh znači ne zavaravati se prebacivanjem krivnje na dru-

goga, nego najprije samome sebi priznati krivnju: "Ja sam taj koji je počinio grijeh." To je prvi korak obraćenja i znak kršćanske hrabrosti i zrelosti.

Obratimo se!

Zatim se trebamo iskreno obratiti Bogu, priznati mu svoje grijehe i moliti ga za oproštenje. Isus je došao na ovaj svijet da nas spasi i oslobodi od grijeha. Ostavio nam je sakrament pomirenja ili sv. ispovijedi, preko kojega nam oprašta naše grijehe. Bog je prepun ljubavi i milosrđa te prihvaća svakoga pokajanog grješnika. Na kraju, svoje pokajanje, obraćenje i odgovornost pokazat ćemo ako nastojimo popraviti počinjenu štetu. Tako ćemo naučiti prihvaćati sebe kao osobu vrijednu poštovanja. Uvidjet ćemo da je i naš bližnji jednak nama po svojoj vrijednosti i dostojanstvu. Čovjek nije velik kada pada u grijeh. Velik je kad ustaje iz vlastitoga grijeha i ponovno uspostavlja prijateljstvo s Gospodinom i braćom ljudima!

Nema života bez opraštanja

Iz svakodnevnoga životnog iskustva vidimo koliko nam je potrebno međusobno opraštanje i pomirenje. Bez opraštanja i pomirenja ne bi bio moguć život među ljudima. Svi smo se nekad posvađali sa svojim bližnjima (prijateljima, roditeljima, braćom ili sestrama). Svjesni smo da u

takvim narušenim odnosima ne možemo dugo živjeti. Jednostavno, bez pomirenja s drugima nezadovoljni smo i nesretni.

No grijehom ne narušavamo samo naše međuljudske odnose nego je svaki grijeh ponajprije uvreda Bogu. Grijehom narušavamo naš odnos s Bogom i od njega se udaljavamo. Zbog toga nas savjest prekorava i gubimo duševni mir.

Bog želi naš povratak

Ali Bog nas ne ostavlja ni onda kada ga najteže uvrijedimo. On ne voli grijeh, ali mu je stalo do grješnika. Prvi nam se obraća i poziva nas na obraćenje. Na različite načine iskazuje nam svoju naklonost i ljubav. Vrhunac svoje ljubavi prema nama pokazao nam je u svom Sinu Isusu Kristu, koji je svojom mukom, smrću i uskrsnućem pobijedio grijeh i svim grešnim ljudima ponudio spasenje.

Bog nam oprašta po sakramentima krštenja i ispovijedi

Bog jedini oprašta grijehe. Da bismo se pomirili s Bogom i postigli oproštenje grijeha, Isus nam je ostavio tu mogućnost preko dvaju sakramenata - krštenja i ispovijedi. Krštenje je prvi i osnovni sakrament po kojemu nam se opraštaju naši grijesi jer nas krštenje sjedinjuje s Kristom koji je umro za naše grijehe i uskrsnuo za naše spasenje.

Nakon krštenja Bog nam daje mogućnost oproštenja grijeha i pomirenja u sakramentu sv. ispovijedi, koji još nazivamo sakrament pokore ili pomirenja. Taj sakrament Kristov je uskrsni dar Crkvi. Događa se kroz susret između pokornika i svećenika. Nakon priznanja pojedinačnih grijeha i iskrenog kajanja za njih, svećenik u Božje ime podjeljuje odrješenje od počinjenih grijeha. U tom sakramentalnom susretu nazočan je sam Bog koji jedini može opraštati grijehe.

Pomirenje sa samim sobom

Pomirenje s Bogom uključuje i naše pomirenje sa samima sobom jer se u dubini svoga bića pomirujemo sa svojom vlastitom savješću. Tek tada smo spremni i sposobni pomiriti se i sa svojim bližnjima. Ponovno živimo kao prava Božja djeca i Božji prijatelji. A Bog nam svojom milošću i snagom stalno pomaže da takvi ostanemo. Živjeti dostojanstvo Božjega djeteta znači biti miran i radostan u srcu i savjesti, biti u miru sa svim ljudima i u trajnom prijateljstvu.

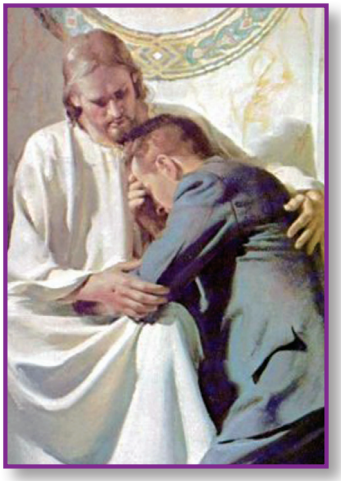

Ispovijed - Susret s Bogom dobrote

Od svih koji su kršteni Crkva traži redovitu svetu ispovijed. Sveto svetima. "Samo čistim srcem smije se pristupiti oltaru." Što reći za dječaka koji je bolestan, a neće uzimati lijek koji mu je liječnik propisao? Ako redovito uzima lijek, brzo će ozdraviti, govori mu liječnik. No, dječaku lijek ne ide u slast. "Pa ne moram tako često uzimati lijek. Bit će dovoljno ako ga jednom tjedno uzmem, pa ću ozdraviti." On tako misli i tako se ponaša. Svatko razuman može mu reći: Pa ti si "bedast" ili si kukavica! To je za tvoje dobro. Kod ispovijedi se slično događa. Ona je lijek za bolesnu dušu, koja uvijek iznova biva ranjena ili pobolijeva zbog mnogih naših malih grijeha i propusta. Zato će razborit vjernik često pristupati svetoj ispovijedi.

Poslije dobrog ispita savjesti slijedi i dobra odluka. Dobro se zadržati prvo na onome što je najvažnije. U ispovijedi naglasiti u čemu najčešće griješim. Ni iz jednog vrta ne može se odjednom sav korov ukloniti! Tako je i s našim grijesima. Važno je početi i nikada ne posustati. Isus nam želi pomoći da budemo bolji i dostojniji poslužitelji oltara.

Za koga je Isus ustanovio ispovijed? Jasno, za sve kršćane, njegove sljedbenike. I sam Sveti Otac – kao i biskup i svaki svećenik – redovito se ispovijeda. Dobro je uvijek ići istom svećeniku. Bolje te poznaje, prati i može dati savjete korisne za tvoj duhovni rast.

Red pomirenja

Kad imaš pristupiti k sakramentu pomirenja, nastoj to uvijek činiti sa živom vjerom, pribrano, skrušeno. Ako se u tvojoj župnoj zajednici obavlja pokorničko slavlje, nastoj se u nj svakako uključiti. Ako se takvo slavlje ne obavlja ili mu se ne možeš pridružiti, onda se sam nastoj što bolje pribrati, probuditi u srcu čuvstva vjere i ljubavi prema Bogu, bol i kajanje za grijehe. Moli Duha Svetoga da te u tom svetom činu rasvijetli i pomogne. Zazovi i Blaženu Djevicu Mariju, svoje sv. zaštitnike, da te svojim zagovorom štite. Nakon toga pomno razmisli i ispitaj se! U ispovijedi govori samo grijehe, ne i dobra djela! Nisi došao hvaliti se!

Duhovni plodovi sakramenta sv. ispovijedi su:

- pomirenje s Bogom;
- otpuštenje vječne kazne zaslužene smrtnim grijesima;
- duhovna snaga i milost u borbi protiv grijeha;
- duhovna utjeha i mir savjesti.

Molitva prije ispovijedi

Raspeti moj Spasitelju! Evo pred tobom i pred tvojim namjesnikom iznosim sve svoje grijehe. Priznajem da ne zaslužujem oproštenje jer sam te mnogo i često vrijeđao. Ali te molim, sjeti se svoje muke i neizmjernih zasluga svoga Križa pa mi se smiluj i oprosti. Vrlo mi je žao što sam griješeći uvrijedio tvoju neizmjernu dobrotu. Odlučujem, uz pomoć tvoje milosti, da te više neću nikakvim hotimičnim grijehom uvrijediti. Presveta Djevice Marijo, Majko milosrđa, isprosi mi od Isusa milosrđe i oproštenje. Bože, milostiv budi meni grešniku! Gospodine, nemoj nam vratiti prema grijesima našim, koje počinismo, niti prema nepravdama našim.

Priprema

Pristupaš li sakramentu pokore s iskrenom željom obnove života i dubljeg prijateljstva s Bogom? Kad si se posljednji put ispovjedio? Jesi li mirne savjesti s obzirom na dosadašnje ispovijedi? Da nisi katkada što zaboravio ili zatajio na ispovijedi? Jesi li se uvijek iskreno pokajao? Da se nisi možda u grijehu pričestio? Jesi li izvršio naloženu pokoru? Jesi li štetu nadoknadio ili nepravdu ispravio? Jesi li se trudio popraviti svoj život da bude u skladu s Evanđeljem? Imaš li što tuđe, što nisi vratio? Jesi li u miru sa svakim? Živiš li možda u grešnoj prigodi?

Zatim promisli, prema Božjim zapovijedima, što si sagriješio mišlju, riječju, djelom i propustom.

ISPIT SAVJESTI

1. Molitva – vjera. Redovita molitva i ona za obiteljskim stolom – ima li je? Praznovjerje, vračke, horoskop – postoje li čini koji me udaljuju od Boga?

2. Psovka. Vrijeđanje Boga i svetaca psovkom, kletvama i pogrdnim riječima – koliko puta? Proklinjanje, krivo zaklinjanje? Loša navika prostačkoga govora? Ime Božje kao poštapalica?

3. Sveta Misa nedjeljom i blagdanom. Nedolazak na nedjeljnu misu – stvar loše navike ili lijenosti? Dan Gospodnji – rad ili odmor?

4. Roditelji – stariji. Ljubav i poštovanje prema roditeljima nalaže pomoć, brigu i posjećivanje roditelja – činim li tako? Ili ih možda vrijeđam i odbacujem?

5. Svađa. Osveta, svađa, izrugivanje, nasilje – možda je to moj način na koji se odnosim prema drugima? Čuvam li svoje zdravlje? Alkohol, cigarete, droga?

6. Besramno. Bludne misli, riječi, djela, spolni odnos prije braka, nevjernost bračnom drugu – zaslužuje li moje i tuđe tijelo veće poštovanje? Pornografija?

7. Krađa – šteta. Krasti, pronevjeriti, pomoći drugima ukrasti i prevariti, ne vratiti posuđeno –

mogu li ostati mirne savjesti? Otimati tuđe, štetu činiti na zajedničkom dobru, uništavati?

8. Laž. Neprestano prigovaranje, laž, ogovor, kleveta, iznošenje neistine o drugima – je li to sadržaj mojeg razgovora s drugima? Čuvam li povjerenu tajnu, držim li zadana obećanja?

9. Post. Čista srijeda, Veliki petak, korizma – postim li u te dane? Spremnost pomoći drugima?

10. Drugi grijesi. Neumjerenost u jelu i piću, droga, kladenje, loše društvo, škrtost, uzaludno trošenje vremena – mogu li takav stati pred sebe i svoju obitelj? Planirati život obitelji abortusom, druge nagovarati na pobačaj, spirala…

Ako se radi o teškim grijesima, nastoj reći i njihov broj. Promisli da bi ovo mogla biti tvoja posljednja ispovijed, pa se skrušeno pokaj: reci Bogu da ti je žao što si ga uvrijedio, moli ga da ti oprosti i odluči da više nećeš griješiti, da ćeš se čuvati bliže grešne prigode.

RED POMIRENJA (u ispovjedaonici)

Kad dođeš pred svećenika, pozdravi:

Hvaljen Isus i Marija!

Zatim se prekriži:

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Tada će svećenik nastaviti:

Božje nam svjetlo sjaji... (ili slično)

Kad svećenik završi, ti odgovori: **Amen.**

Kaži kad si se zadnji put ispovjedio i jesi li izvršio pokoru? Možeš to ovim riječima:

Zadnji sam se put ispovjedi(o)la... (prije koliko tjedana). Pokoru sam izvrši(o)la. Sagriješi(o)la sam:

Zatim nastavi kazivati svoje grijehe. Najlakše ćeš to učiniti redom kako si se pripravljao u ispitu savjesti.

1. Molitva? - Vjera?
2. Psovka i kletva?
3. Sveta Misa?
4. Roditelji i stariji?
5. Svađa?
6. Besramno i bludno?
7. Krađa? - Šteta?
8. Laž?
9. Post? Petak?
10. Drugi grijesi?

Kad završiš, možeš reći:

Više se ne sjećam.
- Molim pokoru i odrješenje od grijeha.

Onda pozorno slušaj što će te svećenik pitati i što će ti savjetovati. Zapamti naređenu pokoru. Na kraju se pokaj ovim ili sličnim riječima:

Kajem se od svega srca što uvrijedih Boga, najveće i najmilije dobro. Mrzim sve svoje grijehe i čvrsto odlučujem da ću se popraviti i da neću više griješiti.

Ili: Oče, sagriješih pred tobom. Nisam dostojan zvati se tvojim sinom. Smiluj se meni grešniku.

Ili: Bože, dobri Oče, žao mi je za sve zlo što ga učinih i dobro koje propustih. Iskreno ću se truditi da budem bolji. Pomozi mi da živim u tvome svjetlu i radosti.

Tada svećenik ispruži ruke (barem desnicu) nad tvojom glavom i moli: Bog, milosrdni Otac, pomirio je sa sobom svijet smrću i uskrsnućem svojega Sina i izlio je Duha Svetoga za otpuštenje grijeha. Neka ti po služenju Crkve On udijeli oproštenje i mir. I ja te odrješujem od grijeha tvojih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga.

Tada se prekriži i odgovori: **Amen.**

Poslije odrješenja svećenik govori:
Hvalite Gospodina jer je dobar.

Ti nadodaj: **Vječna je ljubav njegova.**

Svećenik završi:
Gospodin ti je otpustio grijehe. Idi u miru.

Ti odgovori: **Bogu hvala.**

Iziđi iz ispovjedaonice. Zahvali Bogu što ti je oprostio grijehe. To možeš učiniti svojim ili ovim riječima:

Molitva poslije ispovijedi

Milosrdni moj Spasitelju, od svega ti srca zahvaljujem što si mi grijehe oprostio i opet me primio u broj svojih odabranika. Udijeli mi, molim te, milost da do kraja svoga života ustrajem u dobrim odlukama i da se više nikada na grijehe ne povratim. Da ti se pokažem zahvalnim i dam neku zadovoljštinu za svoje nevjernosti, predajem ti svoje srce i potpuno se tebi posvećujem. S pomoću tvojom, obećavam da više neću griješiti.

O Marijo, predobra moja Majko, štiti me i pomozi da sve do smrti Bogu vjerno služim. Amen. *Sjeti se pokore. Ako ti je zadana molitva, izmoli je.*

IV. POBOŽNOST KRIŽNOG PUTA

Što je to KRIŽNI PUT?

Molitveno ophođenje postaja Isusove muke zove se „križni put". Pojedinac ili zajednica obilazi obično kipove ili slike što prikazuju trenutke Isusove muke, uz poklon i meditaciju, molitvu i pjesmu. Križni put obavlja pojedinačno, u obitelji i zajednički u crkvama; naročito kroz korizmu, ali i u drugo vrijeme tijekom godine, posebno u utorke i petke.

Ova se pučka pobožnost razvila u Srednjem vijeku. Svoj početak ima u Jeruzalemu gdje se od 14. stoljeća uobičajilo ophođenje mjesta kojima je Isus prošao noseći svoj križ od Pilatova sudišta do Golgote. Sveti Franjo Asiški poticao je svoju subraću da njeguju pobožnost Isusove muke. Kako su oni čuvari svetih mjesta u Palestini, postali su i širitelji križnoga puta.

Pobožnost križnoga puta doživjela je procvat na Zapadu. Ispočetka su stalne postaje bile tvrđava Antonija i Golgota. Broj se ostalih postaja kretao od 7 do 43. Konačno se ustalilo 14 postaja. Križne putove najprije su gradili na uzvisinama u blizini crkava. Takve uzvisine nazivaju se Kalvarije. Od 17. stoljeća ponavljaju se odgovarajuće slike ili reljefi u crkvenim prostorima. Danas postoji nastojanje da se uvede i 15. postaja - uskrsnuće. Sadržaj križnoga puta oslanja se na evanđelje, a djelomično na pobožnu predaju. O križnom putu može se razmišljati na temelju evanđeoskih izvještaja o Isusovoj muci. No postoje i već ustaljeni tekstovi koji su s prigodnim pjesmama otisnuti u molitvenicima. Križni je put uvijek iznova izazov i inspiracija kršćanima da razmišljaju o Isusovu djelu otkupljenja i da to razmišljanje sažmu u riječi te ih povežu sa svojim životom.

KRIŽNI PUT - *tradicionalni*

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Pristupna molitva

Milostivi Bože, Isuse Kriste! Evo moja duša s tvojom rastuženom Majkom Marijom ide za tobom i prati te na teškom putu tvoje gorke muke. Okrijepi me svojom milošću, da mogu strpljivo nositi svoj križ, što sam ga svojim grijesima zaslužio. Daj mi jakost, da ne klonem i ne iznemognem na tom putu. Daj, da mi svaka postaja bude korak u nebo. Amen.

Idući k prvoj postaji može se pjevati ili moliti "Stala plačuć tužna Mati":

Stala plačuć tužna Mati,
gledala je, kako pati
Sin joj na križ uzdignut.

I. ISUSA OSUĐUJU NA SMRT

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Gledaj nedužnog Isusa, gdje stoji pred sucem! Slušaj, kako ga krivo optužuju i tuže, a on ni ne otvara svojih usta! Razdražen narod, koji ga je prije nekoliko dana slavio kao kralja, mahnito viče: "Propni ga, propni!" Osudiše ga; On drage volje prima osudu, samo da nas oslobodi od osude vječnoga prokletstva.

Pomolimo se: Gospodine Isuse! Na tu nepravednu osudu pristao sam i ja po grijehu. I ja sam te osudio svojim zlim življenjem. Oprosti mi! Daj mi milost, da i ja krotko i strpljivo primam krivi sud, te da se riješim osude na vječne muke. Amen.
Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...

Smiluj nam se, Gospodine!
Smiluj nam se!

Dušom njenom razboljenom,
Rastuženom, ražaljenom
prolazio mač je ljut.

II. ISUS PRIMA NA SE KRIŽ

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Gledaj teški križ, što ga na Isusa navališe njegovi neprijatelji. Ne nosi ga on za sebe, već za tebe i za čitav svijet. Njegova sveta ramena tište tvoji grijesi i grijesi sviju ljudi, a ti se još nećeš popraviti! Što prije skini sa sebe teško breme svojih grijeha u skrušenoj i valjanoj ispovijedi.

Pomolimo se: Blagi Spasitelju, Isuse Kriste! Ti si dragovoljno na sebe primio križ što ti ga prirediše moji grijesi i grijesi svega svijeta. Daj mi milost, da oćutim teško breme svojih grijeha i da ih skrušeno oplačem. Amen. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Smiluj nam se, Gospodine!
Smiluj nam se!

O koliko ucviljena
Bješe ona uzvišena
Majka Sina jedinog!

III. ISUS PADA PRVI PUT POD KRIŽEM

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Kako su teški naši grijesi! Pod njihovim teretom pada onaj, koji sve drži svojom svemožnom riječju; pada zato, da se mi podignemo iz svojih zloća. Gledaj, kako Isus strpljivo podnosi sve pogrde i nemile udarce! A ti se tužiš na svaku malenkost i nepromišljenost, mrmljaš, ti, koji si i više toga zaslužio.

Pomolimo se: Nedužni Isuse Kriste! Pod težinom mojih grijeha padaš ti, da mene bijednika podigneš. Okrijepi me, dragi Isuse, da nikada više ne padnem u grijeh! Daj mi milost, da me nikakvo zlo ne odijeli od tvoje ljubavi. Amen. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Smiluj nam se, Gospodin
Smiluj nam se!

Bol bolova sve to ljući
Blaga Mati gledajući
Muke slavnog Čeda svog.

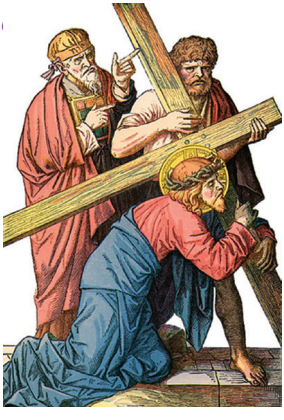

IV. ISUS SUSREĆE SVOJU SVETU MAJKU

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Gledaj žalosnu Isusovu Majku, kako rasplakana ide za svojim Sinom! Kolika joj bol obuze srce, kad ga vidje onako nagrđena i izmučena! A tko joj prouzroči toliku bol? Mi i naši grijesi. Hoćemo li i nadalje svojim grijesima zadavati bol svetoj Spasiteljevoj Majci? Ne, nikada više!

Pomolimo se: Dragi Isuse! Molim te za onu tugu, što si je podnio, kad si susreo svoju Majku: udijeli mi pravu pobožnost prema svojoj svetoj Majci. A ti, žalosna Majko, pomozi mi, da se uvijek spominjem muke tvoga Sina, i da po njoj dođem u nebo. Amen. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Smiluj nam se, Gospodine!
Smiluj nam se!

Koji čovjek ne bi plako
Majku Božju videć tako
U tjeskobi tolikoj!

V. ŠIMUN CIRENAC POMAŽE ISUSU NOSITI KRIŽ

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Spasitelj je tako iznemogao, da već ne može nositi križ, ali tvrdo ljudsko srce nema smilovanja. Isus je mnogoga bolesnika ozdravio, mnogomu mrtvacu vratio život; sada sam treba pomoći, ali mu nema nikoga u pomoć. Ne preosta, dakle, njegovim neprijateljima drugo, već da prisile Šimuna, te pomogne Isusu nositi križ. O sretna li Šimuna! A kako ti nosiš križ?

Pomolimo se: Mili moj Isuse! Prosvijetli me svojom milošću, da spoznam, kolika je vrijednost tvojega križa; i daj mi milost, da križ od tebe meni poslan, zagrlim i nosim drage volje dokle god ti hoćeš. Amen. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Smiluj nam se, Gospodine!
Smiluj nam se!

Tko protužit neće s Čistom,
Kada vidi, gdje za Kristom
Razdire se srce njoj?

VI. VERONIKA PRUŽA ISUSU RUBAC

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Među silnom svjetinom, koja se naslađivala Isusovim mukama, našla se jedna pobožna žena, koja požali Isusa. Ona mu pruži rubac, da otare svoje krvavo lice. A za nagradu vraća joj Spasitelj sliku svoga svetoga obraza utisnutu u rubac. Kako je lijepo ogledalo dobila sveta Veronika! Ogledaj se u to ogledalo često!

Pomolimo se: Dobri Isuse, koji si smrtnim znojem svoga lica meni spasio život: daj, vrati mojoj duši ljepotu, koju je primila na krštenju! Daj mi onako nježno srce, kakvim ti je sveta Veronika pružila rubac, pa i meni utisni u srce biljeg svoje muke. Amen. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Smiluj nam se, Gospodine!
Smiluj nam se!

Zarad grijeha svoga puka
Gleda njega usred muka,
I gdje bičem bijen bi.

VII. ISUS PADA DRUGI PUT POD KRIŽEM.

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Eto, i opet pada Isus, da iz gliba grijeha podigne tebe i sve ljude. Kako ga moraju boljeti rane na svetom tijelu! Ali još više nego rane bole ga tvoji grijesi, u koje jednako padaš. Prigni već jednom svoju oholu glavu, budi od srca ponizan i nauči se Bogu za ljubav i za pokoru svojih grijeha strpljivo podnositi svaki križ!

Pomolimo se: Ljubljeni Isuse! Ti opet padaš pod teškim križem. Molim te za boli, što si ih oćutio kod ovoga pada, digni me iz mojih grijeha, i ne daj, da se ikada više u njih vratim. Amen. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Smiluj nam se, Gospodine!
Smiluj nam se!

Gleda svoga milog Sina,
Ostavljenog sred gorčina,
Gdje se s dušom odijeli.

VIII. ISUS TJEŠI JERUZALEMSKE ŽENE

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Bogoljubne žene požališe Isusa, kad ga vidješe svega krvava i izranjena; i zato uzeše nad njim plakati. A Isus im reče: "Kćeri jeruzalemske, ne oplakujte mene, nego oplakujte sebe i svoju djecu!" I tebi Isus veli isto, što je rekao ženama: "Ne oplakuj, sinko, mene, nego oplakuj sebe i svoje grijehe!" A gdje su tvoje suze, da oplačeš svoje grijehe?

Pomolimo se: Dragi Isuse, koji voliš da oplakujem svoje grijehe, nego tvoje muke, daj mi milost, da skrušenim srcem oplačem grijehe i uvrede, što sam ti ih nanio, i da zavrijedim veseliti se s tobom u nebeskom kraljevstvu. Amen.*Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Smiluj nam se, Gospodine!
Smiluj nam se!

Vrelo milja, slatka Mati,
Bol mi gorku osjećati
Daj, da s tobom procvilim!

IX. ISUS PADA TREĆI PUT POD KRIŽEM

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Po treći put pada Isus pod križem, ali ga ne prestaje nositi, dok ne dovrši djelo ljudskoga spasenja. Zašto ti nećeš nositi križ, koji te vodi u nebo? U križu je spasenje, u križu je zaštita i obrana, u križu je život. Zato prigrli križ, da živiš uvijeke.

Pomolimo se: Dobri Isuse, koji si od silne muke i po treći put pao pod križem, ali se opet pridigao i prigrlio križ da dovršiš za me žrtvu, daj mi jakost i ustrajnost, da sa strahom i trepetom mislim na spasenje svoje duše, i da me breme grijeha ne obori u vječni ponor, odakle nema spasenja. Amen. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Smiluj nam se, Gospodine!
Smiluj nam se!

Neka ljubav srca moga
Gori sveđ za Krista Boga,
Da mu u svem omilim.

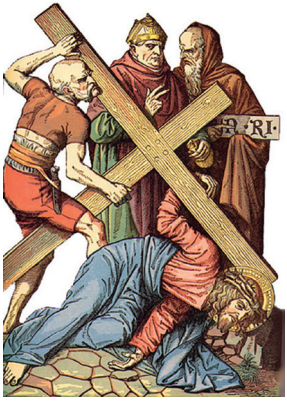

X. ISUSA SVLAČE

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Gledaj, kako Isusovi krvnici svukoše s njega i odijelo! Oh, strahote! Gol stoji Bog koji sve odijeva! Njegovo sveto i čisto tijelo izvrgava se ruglu. Zbog naše tašte gizde i puste taštine on mora podnositi toliku sramotu; mora biti bez odijela, da nas zaodjene odijelom nedužnosti koje smo izgubili sramotnim mislima, riječima i djelima.

Pomolimo se: Nedužni Isuse, koji si na Kalvariji bio sramotno svučen, daj mi milost, da i ja sa sebe svučem staru zlu ćud i zle požude. Daj, da sve, što je taštim ljudima slatko, meni bude gorko, a ti jedini da mi budeš prava slast i utjeha. Amen.
Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...

Smiluj nam se, Gospodine!
Smiluj nam se!

Rane drage, Majko sveta,
Spasa za me razapeta
Tisni usred srca mog!

XI. ISUSA PRIBIJAJU NA KRIŽ

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Promisli, kako oštrim čavlima pribijaju na križ svete Isusove ruke, koje su ljudima učinile toliko dobra! Promisli, kako mu probijaju noge koje su koračale jedino za ljudsko spasenje! Što si ti zaslužio, koji si svojim rukama počinio tolike nepravde; koji si često stupao po zabranjenom i krivom putu! Pravdi se Božjoj mora svakako potpuno zadovoljiti: bolje na ovom svijetu, nego i na drugom.

Pomolimo se: Klanjam ti se, moj Isuse, i molim te za tvoju svetu muku: daj, da mi protrnu sva uda od svetoga straha. Daj da razapnem grješne požude svoga tijela i da vazda budem tvoj. Amen. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Smiluj nam se, Gospodine!
Smiluj nam se!

Neka dođu i na mene
Patnje za me podnesene
Sina tvojeg ranjenog.

XII. ISUS UMIRE NA KRIŽU

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Spasitelj visi na križu u groznim mukama, a njegovi ga neprijatelji još ruže i grde. Ali on ih ne proklinje, već za njih moli: "Oče, oprosti im, jer ne znaju što čine!" Opraštaš li i ti svojim neprijateljima? Isus je umro, da mi živimo. Svojom smrću Isus je pobijedio smrt.

Pomolimo se: Strpljivi Isuse, koji si na križu izdahnuo: molim te, pritegni me k sebi na Sveti križ! Zaslužio sam nesretnu smrt, ali te molim, smiluj mi se poradi pregorke svoje smrti, i daj, da jednom s križem u ruci umrem u tvojoj milosti. Amen. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Smiluj nam se, Gospodine!
Smiluj nam se!

Daj mi s tobom suze livat,
Raspetoga oplakivat,
Dokle diso budem ja.

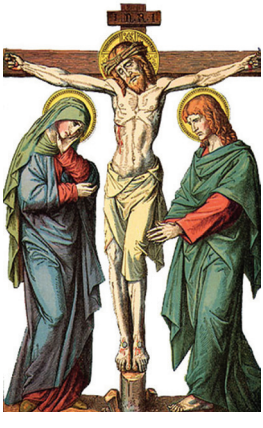

XIII. ISUSA SKIDAJU S KRIŽA

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Promisli, koliku je bol morala oćutjeti blažena Djevica Marija, kad joj u krilo položiše mrtvo tijelo ljubljenog Sina! Grijeh probode mačem neopisive žalosti njezino majčinsko srce. Oplači svoje grijehe i žali Majku, koja za te toliko trpi! Čuvaj se ponovnog pada, da je i opet ljuto ne ucviliš.

Pomolimo se: Rastužena Majko Isusova i moja Majko! Molim te za onu ljutu bol, što si je pretrpjela, kad si primila u krilo mrtvo tijelo božanskog Sina: primi i moju dušu na samrti u svoje materinsko krilo. Amen. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Smiluj nam se, Gospodine!
Smiluj nam se!

U tvom društvu uz križ stati,
S tobom jade jadovati
Želja mi je jedina.

XIV. ISUSA POLAŽU U GROB

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Pobožni Josip Arimatejac i Nikodem iskazaše Spasitelju posljednju počast položivši mu Sveto tijelo u novu grobnicu, u kojoj ne bijaše još nitko ukopan. No, Isusovo tijelo nije ostalo u grobu: domalo je slavno ustalo iz groba i združilo se opet s dušom. I tebe će jednom položiti u grob. Gledaj, da ti tijelo bude izmučeno trudom i naporom dobrih djela, da tako slavno ustane na vječni život.

Pomolimo se: Isuse, začetniče života, daj, da na tvom grobu oživim novim životom, i da umrijevši posvema grijehu, s tobom jednom uskrsnem na vječni život. Amen. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Smiluj nam se, Gospodine!
Smiluj nam se!

Kada dođu smrtni časi,
Kriste, Bože, nek me spasi
Majke tvoje zagovor.

ZAVRŠNA MOLITVA

Dobri Isuse! Zahvaljujem ti na milosti koju si mi udijelio pri ovoj pobožnosti. Primi ovu moju bogoljubnost na slavu svoje muke, na zadovoljštinu za moje grijehe, na utjehu i pomoć dušama u čistilištu! Ne daj, Isuse, da neizmjerna vrijednost tvoje Svete krvi bude za me izgubljena, nego mi udijeli svoju milost i uvedi me poslije ovoga života u vječnu radost. Amen.

Hvaljen budi Isus Krist, raspeti naš Otkupitelj, i njegova pod križem žalosna Majka Marija.

Kad mi zemlja tijelo primi,
Dušu onda uzmi ti mi
U nebeski blažen dvor.

2. KRIŽNI PUT
Kršćanin slijedi Krista ljubeći čovjeka!

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

UVODNA MOLITVA

Iz Evanđelja po Ivanu

Došao je čas da se proslavi Sin Čovječji. Ako pšenično zrno, pavši na zemlju, ne umre, ostaje samo; ako li umre, donosi obilat rod. Tko ljubi svoj život, izgubit će ga. A tko mrzi svoj život na ovome svijetu, sačuvat će ga za život vječni. Ako mi tko hoće služiti, neka ide za mnom. I gdje sam ja, ondje će biti i moj služitelj.

Isusov je put jasan. Umrijeti da bi se živjelo. Umrijeti zemlji i zaživjeti nebu. Slikom, nama tako jasnom, o pšeničnom zrnu koje umire i otvara tako prostor novome klasu, Krist nas poučava o svom putu. Put je to kojim i mi vjernici upravo započinjemo koračati. Molimo Gospodina za snagu životnih koraka da svjedočanstvo koje smo dužni dati ovome svijetu bude istinsko svjedočanstvo vjere i vjernosti. Ići za Kristom uvijek je izazov. Imajući pred sobom nagradu života vječnoga i zajedništva s Ocem nebeskim koji čeka sve one koji dosljedno koračaju za njegovim Sinom, pođimo i mi za križem ljubavi po kojem smo spašeni.

I. ISUSA OSUĐUJU NA SMRT

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Iz Evanđelja po Luki

Ne sudite i nećete biti suđeni. Ne osuđujte i nećete biti osuđeni. Praštajte i oprostit će vam se. Što gledaš trun u oku brata svojega, a brvna u oku svome ne opažaš? Izvadi najprije brvno iz oka svoga pa ćeš onda dobro vidjeti izvaditi trun što je u oku bratovu.

Sud koji se sprema Kristu, sud je licemjerja i mržnje. Presuda u ime naroda, presuda je razularene mase koja bezglavo tumara i više ne prepoznavši svoje spasenje u osobi koja je hodila njihovim ulicama. Kako je čovjek morao nisko pasti kada podiže ruku na Boga. Kolika se mržnja mora skrivati u srcu čovječjem kad na smrt osuđuje samu ljubav. Osudili su onoga koji poziva na praštanje. Izvikali smrt davaocu života. Iskoristimo ovaj molitveni trenutak kao priliku za iskreni vapaj Gospodinu da nam oprosti svaku mržnju i osudu. Odlučimo pred Kristovim križem više paziti na svoje brvno, a manje tražiti trn u oku braće. Neka nam Isus sam bude nadahnuće u praštanju.
Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

II. ISUS PRIMA NA SE KRIŽ

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Iz Evanđelja po Ivanu

Duša mi je sada potresena i što da kažem? Oče, izbavi me iz ovoga časa? No, zato dođoh u ovaj čas! Oče, proslavi ime svoje! Sada je sud ovomu svijetu, sada će knez ovoga svijeta biti izbačen. A ja kad budem uzdignut sa zemlje, sve ću privući k sebi.

Prihvatiti križ zahtijeva odvažnost. Jednako tako prihvaćati roditeljstvo, život posvećen Bogu, prihvatiti bolest i konačno suočiti se sa smrću, od svakoga zahtjeva osobitu snagu. Ta snaga proizlazi iz Kristova obećanja da će sve koji ustraju, nakon muka života pridružiti slavi koju ima kod Oca. No, prije toga, pred svakim od nas nalaze se križevi koje valja uzeti i nositi. Kad bismo barem imali snage u životnim teškoćama uputiti hvalu: Oče, proslavi ime svoje. Bog, od kojega proizlazi svako dobro, pronaći će načina da nam olakša nošenje životnih križeva. Valja mu uputiti iskrenu i poniznu molbu. Krist, pridružen slavi Očevoj, neka bude blizu u životnim teškoćama svakoga čovjeka. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

III. ISUS PADA PRVI PUT POD KRIŽEM

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Iz Evanđelja po Luki

Isus prozbori u prispodobi: Iziđe sijač sijati sjeme. Dok je sijao, jedno pade uz put, bi pogaženo i ptice ga nebeske pozobaše. Drugo pade na kamen i, tek što je izniklo, osuši se jer ne imaše vlage. Drugo opet pade među trnje i trnje ga preraste i uguši. Drugo napokon pade u dobru zemlju, nikne i urodi stostrukim plodom. Rekavši to, povika: Tko ima uši da čuje, neka čuje!

Kako je teško pasti. Uvijek u životu težimo biti dobro stojeći, stajati čvrsto na vlastitim nogama. Nitko nije sklon rado pokazivati vlastitu patnju i nemoć. No, Kristovo uspinjanje cilju poznaje pad. Ipak, njegov pad nije besplodan, poticaj je za ustati i hrabrije poći dalje. Idući životom i mi poznajemo iskustvo pada. Padovi su različiti i uvijek ostavljaju bolne rane. Ukoliko budemo znali padove pretvoriti u blagoslov, i naši će posrtaji uroditi plodom, čvršće ćemo stajati. Potrebno je tek ne ostati u kaljuži, nego pogled uprijeti gore i uspraviti klonule korake. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

IV. ISUS SUSREĆE SVOJU SVETU MAJKU

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Iz Evanđelja po Luki

Majka mu njegova reče: Sinko, zašto si nam to učinio? Gle, otac tvoj i ja žalosni smo te tražili. A on im reče: Zašto ste me tražili? Niste li znali da mi je biti u onome što je Oca mojega? Oni ne razumješe riječi koju im reče. I siđe s njima, dođe u Nazaret i bijaše im poslušan. A majka je njegova brižno čuvala sve ove uspomene u svom srcu.

Susreti nas obogaćuju. Bude u nama posebne emocije i oživljuju drage uspomene. Isus, na putu križa, pod grede drveta prima svoju Majku. Takvi susreti utiskuju biljeg. Trag ovoga susreta vjekovi spominju. Riječ je o susretu u kojem se iščitava sva dramatičnost Očeva plana spasenja. Sin i Majka. Ona, žena i Majka, pod gredom sabire uspomene, riječi i događaje i brižno ih čuva u svom srcu. Znajmo se uteći pod njezinu zaštitu. Neka bdije nad svim majkama koje su mnogo propatile. Ona, koju rado nazivamo pomoćnicom i zagovornicom kršćana, neka sačuva u svom srcu očeve i majke, sinove i kćeri, naše obitelji. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

V. ŠIMUN CIRENAC POMAŽE ISUSU NOSITI KRIŽ

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Iz Evanđelja po Luki

Ugledavši čovjeka zvanog Zakej, Isus mu reče: Zakeju, žurno siđi! Danas mi je proboraviti u tvojoj kući. On žurno siđe i primi ga sav radostan. I reče Gospodinu: Evo, Gospodine, polovicu svog imanja dajem siromasima! I ako sam koga u čemu prevario, vraćam četverostruko. Reče mu na to Isus: Danas je došlo spasenje ovoj kući!

Spasenje čovjeku dolazi od Boga. Svaki susret čovjeka i Boga može uroditi promjenom čovjekova života, obraćenjem. Potrebno se jednostavno otvoriti Božjem djelovanju. Primiti Krista pod svoj krov, pod okrilje svoga života. Danas je došlo spasenje ovoj kući, veli Isus. Šimun Cirenac ulazi pod Gospodinov križ i čini uslugu patničkom tijelu. Obraćenje se neće dogoditi ako nakon susreta s Kristom nastavimo istim, starim putem, ako ne dopustimo da Bog djeluje. Odlučimo danas i mi Gospodina primiti pod svoj krov. Neka se to ostvari našim otvorenim okom za one ljude kojima je križ težak. Po tome dolazi spasenje. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

VI. VERONIKA PRUŽA ISUSU RUBAC

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Iz Evanđelja po Mateju

Neće u kraljevstvo nebesko ući svaki koji mi govori: Gospodine, Gospodine!, nego onaj koji vrši volju Oca mojega, koji je na nebesima.

Toliko je u životu prigoda kada imamo mogućnost iskazati milosrđe, pružiti ruku pomoćnicu i reći toplu riječ. Opet, kako je to ponekad teško. Kraljevstvo nebesko baštinit će upravo oni koji budu znali prepoznati svoj pogodan trenutak u kojem će drugoga primijetiti i pomoći mu. Takvog duha odnosa s ljudima moramo učiti. I dobra Veronika može nam biti uzor. Ona je prepoznala trenutak i priskočila u pomoć jednostavnom gestom punom ljubavi. Ponekad je dovoljno uputiti tek nijemi pogled razumijevanja, pružiti ruku sućuti. Dok u svojim potrebama vapimo: Gospodine, Gospodine, znajmo se sjetiti onih kojima je u životu teško. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

VII. ISUS PADA DRUGI PUT POD KRIŽEM

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Iz Evanđelja po Ivanu

Evo dolazi čas i već je došao: raspršit ćete se svaki na svoju stranu i mene ostaviti sama. No ja nisam sam jer Otac je sa mnom. To vam rekoh da u meni mir imate. U svijetu imate muku, ali hrabri budite - ja sam pobijedio svijet!

Toliko je toga što čovjeku oduzima životnu snagu; bolesti, nesreće, i još k tome znamo drugima podmetati nogu, riječima zabijati nož u leđa. Sve nas to shrva, obori na zemlju. Svaki pad, svaki neuspjeh, uvijek nas vraća unatrag. Što sam mogao učiniti da spriječim zlo? U svijetu, kako nas i Krist upozori, doista je toliko muka. Sve nam to zna oduzeti onu životnu radost koju posjedujemo. Kad god poželimo mijenjati svijet, počnimo od sebe, učili su nas mnogi sveti oci. Iz svoga života izbacimo podmetanja drugima. Učinimo bližnjima život ljepšim. Po nama će onda i Bog mijenjati svijet. Pokažimo se odgovornim suradnicima Božjim u oblikovanju obličja našega svijeta. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

VIII. ISUS TJEŠI JERUZALEMSKE ŽENE

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Iz Evanđelja po Luki

Isus je obilazio gradom i selom propovijedajući i navješćujući evanđelje o kraljevstvu Božjemu. Bila su s njim dvanaestorica i neke žene koje bijahu izliječene od zlih duhova i bolesti: Marija zvana Magdalena, iz koje bijaše izagnao sedam đavola; zatim Ivana, Suzana i mnoge druge.

Svatko ima mogućnost sudjelovati u ostvarenju Božjega Kraljevstva. Dok je Isus s učenicima naviještao Radosnu vijest, nekoliko žena posluživale su ih iz svojih dobara. Žene su i na Isusovu križnom putu pokazale gestu suosjećanja. To svjedoči o osjetljivosti koju samo žena umije pokazati prema patnji i boli bližnjega. U društvu koje omalovažava dostojanstvo žene, Isus svojim stavom potvrđuje ženino dostojanstvo. Sam ga je Bog uzdigao davši ženi mogućnost rađanja novih života. Ovaj nas molitveni trenutak, dok hodimo za Gospodinom, poziva da se sjetimo svojih roditelja, onih koji su s Bogom surađivali u našem stvaranju. Znajmo Bogu zahvaljivati za sve koji su nam dobro činili. Dobri Bog neka je nagrada onima koji nam život dadoše. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

IX. ISUS PADA TREĆI PUT POD KRIŽEM

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Iz Evanđelja po Luki

Kad ugleda grad, zaplaka nad njim: O kad bi ti u ovaj dan spoznao što je za tvoj mir! Ali sada je sakriveno tvojim očima. Doći će dani na tebe kad će te neprijatelji tvoji opkoliti, okružit će te i pritijesniti odasvud. Smrskat će o zemlju tebe i djecu tvoju u tebi. I neće ostaviti u tebi ni kamena na kamenu zbog toga što nisi upoznao časa svoga pohođenja.

Kako nam je ponekad teško oprostiti uvredu, napad ili omalovažavanje. Čim osjetimo kako nam je dostojanstvo ugroženo, burno reagiramo i najčešće vraćamo istom mjerom. Postoje događaji kada i naš život, koji smo godinama izgrađivali i nježno pazili, drugi pritijesne odasvud; kada kamenje naših godina drugi žele razbiti. Nije najbolji put odmah ustati i na uvredu vratiti s dvije. Svojim nas je naviještanjem Evanđelja Isus učio što činiti. Njegove nas riječi žele mijenjati. Nemojmo dopustiti da Gospodin i nad nama, nad našim životom, zaplače kao nad ruševnim gradom. Oprostimo onima koji nam zlo učiniše. Ne znaju što čine. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

X. ISUSA SVLAČE

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Iz Evanđelja po Mateju

Ne budite zabrinuti za život svoj: što ćete jesti, što piti; ni za tijelo svoje: u što ćete se obući. Zar život nije vredniji od jela i tijelo od odijela? Zna Otac vaš nebeski da vam je sve to potrebno. Tražite stoga najprije Kraljevstvo i pravednost njegovu, a sve će vam se ostalo dodati.

Potrebna je briga za sve što nam omogućava kvalitetan i siguran život. No, zna se dogoditi da nam je na prvome mjestu briga za jelo i odijelo. Tome sve drugo podložimo. Istovremeno, nećemo paziti što govorimo, niti se brinuti činimo li dobro. Gospodin upravo to traži. Želi izokrenuti našu ljestvicu vrednota. Zamolimo ga da nam pomogne činiti ovo, a ni ono ne zaboravljati. Pravi životni poredak nije jednostavno moguće ostvariti sam. Dopustimo Gospodinu i drugima da nam u tome pomognu. Posložimo si životnu ljestvicu vrednota tako da nam traganje za Kraljevstvom nebeskim i njegovom pravednošću budu na prvome mjestu kako bi nam se sve drugo nadodalo. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

XI. ISUSA PRIBIJAJU NA KRIŽ

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Iz Evanđelja po Mateju

Čuli ste da je rečeno: Oko za oko, zub za zub! A ja vam kažem: Ne opirite se Zlomu! Naprotiv, pljusne li te tko po desnom obrazu, okreni mu i drugi. Onomu tko bi se htio s tobom parničiti da bi se domogao tvoje donje haljine prepusti i gornju. Ako te tko prisili jednu milju, pođi s njim dvije. Tko od tebe što zaište, podaj mu! I ne okreni se od onoga koji hoće da mu pozajmiš.

Znamo i sami ponekad svjesno primijetiti kako nam u svakodnevnim odnosima često nedostaje uljudnosti, velikodušnosti, otvorenosti prema bratu čovjeku. Čak štoviše, skloniji smo osvetoljubivosti, zatvaranju u sebe. Raspeti Isus s križa poučava. Iako raspet, on ne mrzi i ne proklinje, već prašta i moli. Isusov je primjer novi zakon, nova norma ljudskog djelovanja. Valja se stoga zagledati u Krista raspetoga i dopustiti mu da djeluje u nama, da nas mijenja i obraća. Neka nas obdari takvim duhom koji će znati oprostiti i ne mrziti. Učimo od njegove velikodušne dobrote. Ta dobrota neka pokrene sva naša djela. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

XII. ISUS UMIRE NA KRIŽU

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Iz Evanđelja po Ivanu

Oče, došao je čas: proslavi Sina svoga da Sin proslavi tebe i da vlašću koju si mu dao nad svakim tijelom dade život vječni svima koje si mu dao. A ovo je život vječni: da upoznaju tebe, jedinoga istinskog Boga, i koga si poslao - Isusa Krista. Ja tebe proslavih na zemlji dovršivši djelo koje si mi dao izvršiti. A sada ti, Oče, proslavi mene kod sebe onom slavom koju imadoh kod tebe prije negoli je svijeta bilo.

Samo je Bogu moguće poniženje zamijeniti slavom, iz smrti roditi život. Isus na križu, tom drvu sramote, svijetu dariva spasenje. Križ će po njemu postati znakom spasenja kroz vjekove, do nas kršćana trećega milenija. I mi smo po raspetom Kristu uzeli svoje ime kojim se dičimo, kršćanin. Njegov križ uvodi u otajstvo uskrsnuća. Za naše spasenje i posvećenje, potrebno je prigrliti križ. Uskrsnuće Kristovo i naše temeljna je istina naše vjerničke privrženosti Kristu. Neka iz našega života sja nada uskrsnuća. Križ Isusa Krista neka nas sačuva za život vječni. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

XIII. ISUSA SKIDAJU S KRIŽA

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Iz Evanđelja po Ivanu

Svjetlo istinsko koje prosvjetljuje svakog čovjeka dođe na svijet; bijaše na svijetu i svijet po njemu posta i svijet ga ne upozna. K svojima dođe i njegovi ga ne primiše. I Riječ tijelom postade i nastani se među nama i vidjesmo slavu njegovu.

Tragično znaju završiti one ljudske priče u kojima slušamo o nerazumijevanju, neprihvaćanju, o odbacivanju unutar jedne obitelji, zajednice ili društva. No, uvijek postoji nada da je i to moguće prebroditi, da će se pronaći neko rješenje. Gospodin je među svojima doživio upravo to - nerazumijevanje, neprihvaćanje i konačno odbacivanje. Ljudi ne prepoznaše da je Riječ Božja, navješćivana vjekovima, po njemu postala tijelom. Ti su isti mislili da će, kad skinu tijelo s križa i polože ga u tamu groba, sva priča oko njega biti završena, a njegove riječi ušutkane. No, Božji naum nije ni sličan ljudskom. Božja posljednja riječ glasi uskrsnuće, najprije Isusovo, a jednoga dana i naše. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

XIV. ISUSA POLAŽU U GROB

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Iz Evanđelja po Luki

Sad otpuštaš slugu svojega, Gospodaru, po riječi svojoj, u miru! Ta vidješe oči moje spasenje tvoje, koje si pripravio pred licem svih naroda: svjetlost na prosvjetljenje naroda, slavu puka svoga izraelskoga.

Nije rijetko čuti iz ljudskih usta: sve su mi lađe potonule. Time se zna označiti neuspjeh, nerješivi problem i na koncu ljudska smrt. Vjerničkim očima promatran svijet, ljudski život i konačno smrt, ona je tek prijelaz, a ne kraj; početak novoga života, a ne svršetak svega. Ipak, nije jednostavno objasniti konac ljudskog života utemeljen na kršćanskoj nadi. Unatoč toga, pozvani smo biti glasnici Života u zajedništvu s Bogom. Vjernički život mora postati odsjaj one svjetlosti koja prosvjetljuje sve narode. Molimo Gospodina da nas po našem prijelazu s ovoga svijeta, pridruži slavi uskrsnuća. Neka nam život bude takav da zaslužimo zauvijek živjeti zajedno s Njime. *Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

ZAKLJUČNA MOLITVA

Iz Evanđelja po Marku

Reče im Isus: Pođite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju. Tko uzvjeruje i pokrsti se, spasit će se, a tko ne uzvjeruje, osudit će se. Ovi će znakovi pratiti one koji uzvjeruju: u ime će moje izganjati zloduhe, novim će jezicima zboriti, zmije uzimati; i popiju li što smrtonosno, ne, neće im nauditi; na nemoćnike će ruke polagati, i bit će im dobro.

Isusovo obećanje da će biti uz sve one koji u njegovo ime naviještaju Evanđelje, ohrabrenje je svim vjernicima koji u svojim obiteljima, u društvu, nastoje i trude se biti sol i svjetlost. Gospodin Isus trpio je za nas i ostavio nam primjer da idemo njegovim stopama. On neka nas ohrabri u dobrim djelima svakodnevice. Jer, kršćaninov je put slijediti Krista ljubeći čovjeka.

Gospodine, hodili smo s tobom putem trpljenja i ljudskoga spasenja. Primi naše korake i molitve i učini nas ljudima iskrene vjere, pouzdane nade i domišljate ljubavi te blagoslovom za braću i sestre kojima smo okruženi. Neka na licima nas kršćana sja da smo Tvoji. Amen.

Hvaljen budi Isus Krist, raspeti naš Otkupitelj.
I njegova pod križem žalosna majka Marija.

3. KRIŽNI PUT
Križ na dar

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

UVODNA MOLITVA

Moj Bože! Evo, danas, kroz molitvu križnog puta, želim malo svoga vremena provesti u većoj blizini s tobom. Ti znaš da mi u molitvi misli često odlutaju i da ne mogu biti dovoljno sabran. Stoga te molim da na početku ovog križnog puta otvoriš moje srce i raspoložiš moju dušu, kako bi ono što ustima molim, po Duhu tvom, obnovilo moje biće. U tajnu tvoje muke i smrti teško mogu ući samo razmišljanjem. Zato neka ovi trenuci budu moja iskrena molitva tebi, moj Spasitelju.

I. ISUSA OSUĐUJU NA SMRT

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Pilat ne zna što bi sa Isusom.
Budući da nema jasan stav,
on ga osuđuje na smrt.
Popustio je zlu.
Svaki put, Isuse,
kad ne znam što bih s tobom,
svaki put kad dvojim: Božje ili svjetsko?
Svaki put se, Isuse,
spotaknem o tebe kao o "kamen spoticanja".
I svaki put kad popustim zlu, kao da čujem
kako u srcu odjekuje: "Raspni ga!"
A ti se, Isuse, nikad ne buniš!
Zašto ti mene ne osudiš?
Bilo bi lakše da "baciš kamen"
na mene pa da pretrpim
krivicu.
A ti mi i danas govoriš:
"Ni ja te ne osuđujem,
idi i ne griješi više!"
Isuse, osuđeni za mene,
smiluj mi se!
Oče naš,
Zdravo Marijo,
Slava Ocu...

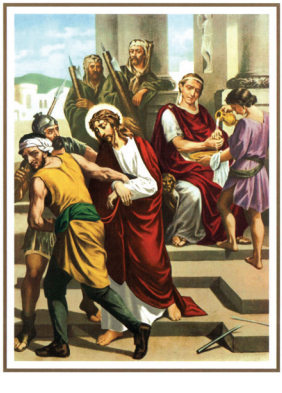

II. ISUS PRIMA NA SE KRIŽ

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

U meni odjekuju riječi filma: "Ludo, zašto grliš križ?" Zar zaista nema drugog puta osim nositi križ? Zar stvarno moramo uzeti svoj križ i nositi za tobom?! Zar i ja moram biti luda koja će svima opraštati, svima šutjeti, sve ljubiti, sve braniti, svima pomagati?!
A ti mi, Isuse, po ustima svetih govoriš:
Činiš li dobro, reći će da to radiš zbog sebičnih ciljeva. Nije važno, čini dobro.
Dobro koje činiš zaboravit će se sutra.
Nije važno, čini dobro.
Pomažeš li ljudima, ljutit će se.
Nije važno, pomozi im.
Daješ li svijetu bolji dio sebe,
odbacit će te.
Nije važno,
daji bolji dio sebe.
Isuse, savjetniče čudesni,
smiluj mi se!
Oče naš,
Zdravo Marijo,
Slava Ocu...

III. ISUS PADA PRVI PUT POD KRIŽEM

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Sjećam se priče o izgubljenom sinu.
Mlađi je to sin. Možda nikad nije pao u životu. Njegov prvi pad. Odlazak iz Očinske kuće. Izgubljenost i ostavljenost do dna. Prvi pad kao iskustvo samoće i bijede. Unatoč sveozdravljujućoj Očinskoj ljubavi, mislim da nikad nije zaboravio svoj prvi pad. Zar nije i moj prvi veći grijeh na mojoj duši ostavio pustoš? Još nosim ožiljke svog prvog pada. Zato se bojim padova.
Isuse, u tvom prvom padu gledam muku svoga prvog grijeha. Ovim prvim padom urezujem u tvoju dušu svoj prvi grijeh i bojim se da ga nikad nećeš zaboraviti. Ali ti ustaješ i ideš naprijed.
Kao da mi želiš reći:
"Zaboravio sam tvoj prvi grijeh. Ustani i ti.
Ne osvrći se.
Sve ti je oprošteno!"
Isuse ustrajni,
smiluj mi se!
Oče naš,
Zdravo Marijo,
Slava Ocu...

IV. ISUS SUSREĆE SVOJU SVETU MAJKU

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Kako su bolni trenuci našeg života kada pritisnuti patnjom dolazimo na kraj svojih snaga. Kako je tada važno iskustvo imati nekog pokraj sebe tko će, poput Marije, pružiti ruku i pokušati zaustaviti zlo i patnju.
Znam ja da svoj križ moram odnijeti do kraja. I Isus je to znao. Kao da nije mogao bez svoje majke suotkupiteljice.
Morao je čuti riječi: "TU SAM!"
O Isuse, neostavljeni od svoje Majke, molim te da trenuci moga života nikad ne budu bez Marije. Daj i meni milost da mogu čuti riječi: "TU SAM!" Marijo, hraniteljice od zla, budi mojoj duši utjeha na križnom putu moga svakodnevlja.
Isuse, branjeni i utješeni, smiluj mi se!
Oče naš,
Zdravo Marijo,
Slava Ocu...

V. ŠIMUN CIRENAC POMAŽE ISUSU NOSITI KRIŽ

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Tako mi je teško hodati ovim svijetom i nositi svoj život. Nositi svoje mane i nesavršenosti; nositi svoju starost i bolesti. Jednostavno, katkad je teško sebe razumjeti i prihvatiti. I onda kad još čujem da moram nositi i teret drugih, pitam se: "U čemu je tu ljubav?" I Šimun bezvoljno pomaže "nekom" Isusu nositi njegov teret. "Zašto baš ja?" možda je pomislio. I dok je nosio Isusov križ, taj teret mu je pokazao i darovao ljubav. Dok se nosi teret svoga bližnjega, brata i sestre, zajedno sa Isusom otkriva se ljubav. A ja tako bježim od svakog tereta. Zato ni nemam ljubavi jer terete drugih ne nosim sa Isusom. Umjesto da mi bližnji bude na spasenje, on mi je kamen spoticanja. Isuse, ponesi terete sa mnom, da me naučiš ljubiti. Ja ću nositi s braćom da naučim ljubiti tebe. Isuse, prijatelju Šimunov i moj, smiluj mi se!

Oče naš,
Zdravo Marijo,
Slava Ocu...

VI. VERONIKA PRUŽA ISUSU RUBAC

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Kako je lijepo vidjeti dobro dijete i čuti za njega
riječi da je dobar kao njegov otac ili kao njegova
mati, baka, djed. Čovjek dakle sliči na čovjeka.
Najveća sličnost je sličnost duše i srca!
Kad ti netko utisne svoj lik u srce,
to je neizmjerno.
Ti Isuse činiš neizmjerno. Najviše.
Veronika te drži u srcu.
Utisnuvši svoj lik, preplavio si njenu dušu.
Tako si zauvijek ostao s njom.
Isuse, utisni u moje biće
"novo srce i udahni nov duh",
da i ja sličim dušom i srcem na tebe.
Kao Veronika.
I da te nikad ne izgubim.
Isuse, sliko ljubavi,
smiluj mi se!
Oče naš,
Zdravo Marijo,
Slava Ocu...

VII. ISUS PADA DRUGI PUT POD KRIŽEM

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Isus je na sredini svoga puta s križem na ramenima i s križem u srcu. Ići prema sredini je najgore. Povratak više nije moguć,
a kraj je još daleko.
I naš životni put je često najteži na sredini.
Mnogi odustanu od braka, od svećeništva, od ljubavi... Izgube volju na poslu, povjerenje u ljude, rodbinu, prijatelje... Isuse, tebe je upravo na sredini puta slomio i poklopio križ.
Tama te obuzela. Kao da si u magli
i mraku te slabo vidiš. Izgubljen si, Isuse!
I ja ne vidim uvijek jasno pred sobom.
I nemam snage za dalje, a natrag ne mogu.
Isuse, budi put kroz moju tamu.
I kad padnem, podigni
me, Isuse!
Isuse, Pute i Živote moj,
smiluj mi se!
Oče naš,
Zdravo Marijo,
Slava Ocu...

VIII. ISUS TJEŠI JERUZALEMSKE ŽENE

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Na Isusovu putu muke i smrti, baš kao i na našem, kad netko umre - žene plaču i nariču. Susjedi, rodbina, prijatelji su također blizu. Često se u neznanju i nerazumijevanju časa čuje jeftina utjeha.
Isusovo srce, a i naše, ne traži nikakve jeftine utjehe. Od nje se ne živi. Živi se od čistog srca. Svojeg i bližnjega. Zato Isus veli:
"Ne plačite nada mnom,
nego plačite nad grijesima svojim!"
Plačite zato što niste
čistoćom svog srca utješili druge!
Isuse, ti koji jedini imaš čisto srce i zato možeš dati pravu utjehu, hvala ti što svoje ruke utjehe pružaš prema meni,
kao i prema
svima nama.
Isuse, tješitelju moj,
smiluj mi se!
Oče naš,
Zdravo Marijo,
Slava Ocu...

IX. ISUS PADA TREĆI PUT POD KRIŽEM

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Jesi li već doživio da te ovaj život slomio? Jesi li osjetio nemoć da ponovno ustaneš i da ostaješ ležati? Jesi li već bio na svojoj Kalvariji? Jesi li se suočio sa potpunom nemoći? Jesi li izgubio nadu da će tvoj životni cilj biti ostvaren? Jesi li zavapio: "Ne mogu više!" Je li bol obuzela tvoje srce i tvoju dušu zbog ograničenosti tvojih snaga? Put kršćanina nije put mekoputno odjevenih. To nije promenada kojom ljudi šetaju svoje pse! Nije ni slatkoća milosti u kojoj se mnogi svakodnevno žele utapati i rastapati. Ja sam zapravo na pravu putu - putu Bogu. Ovdje se sjećam Isusovih riječi: "Ja sam Put!" I kad god trpim i padam na putu, jedno neću smetnuti: idem Isusovim putem i On mojim. Doista, samo da to ne zaboravim kad je najpotrebnije. Isuse, suputniče i supatniče moj, smiluj mi se!

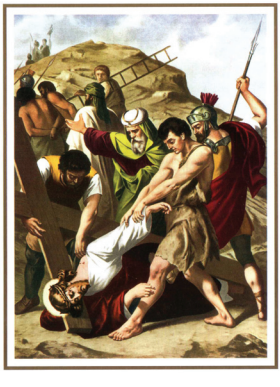

Oče naš,
Zdravo Marijo,
Slava Ocu...

X. ISUSA SVLAČE

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Doticati tuđe tijelo oznaka je bliskosti dviju osoba. Marija je otrla kosom Isusove noge. Ivan se Isusu naslonio na grudi. I tijelom, a ne samo dušom, izražavamo svetu blizinu ljudskih duša i srdaca. Isus nam je to pokazao.
I đavao to zna. Stoga i on u liku čovjeka obezvrjeđuje svetost tijela Isusova i našega.
Kad su prvi ljudi pogriješili, spoznali su da su goli. Grijeh ranjava ne samo dušu, nego i tijelo. Zato mnogi pate zbog svoga tijela. I tijelo im je kamen spoticanja.
Isuse, svetoga tijela, dotakni moju dušu i moje tijelo da ozdrave. Da bude lijepo, Isuse, kao tvoje.
Čistoćom svoga srca, svoje duše i svoga tijela, posveti, Isuse, moje tijelo da ga mogu ljubiti!
Isuse čisti, zagrli me!
Oče naš,
Zdravo Marijo,
Slava Ocu...

XI. ISUSA PRIBIJAJU NA KRIŽ

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Što se može otkriti u očima onih koji čine zlo? Što mogu vidjeti na licu grešnika? Jedan je svećenik znao reći: "Na licu čovjeka vidim moli li ili ne moli!" Na licu grešnika koji zabija čavao u Isusovo tijelo vidim zlo koje vlada njegovim srcem i koje želi vladati srcem Isusovim. Na licu Onoga koji moli: "Oče, oprosti im jer ne znaju što čine!" vidim ljubav dobrog i neuništivog Boga, koji nije dao da zlo uđe u srce njegova sina. Zlo nikad ne želi ostati samo izvanjsko. Ono želi ući u čovjeka. Vladati srcem.
Molim Presveto i
Prečisto Srce Isusovo
da učini i moje srce po Srcu svojem.
Neka se i na mojem licu
vidi da Zli nije gospodar
moje duše.
Isuse, neokaljanog lica,
smiluj mi se!
Oče naš,
Zdravo Marijo,
Slava Ocu...

XII. ISUS UMIRE NA KRIŽU

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Ubili smo Boga! Mi ljudi već dvije tisuće godina ubijamo Boga u srcima ljudi i svojem vlastitom srcu. Zato je, Isuse, tvoja bol neizmjerna,
jer ti i danas umireš u mnogim srcima.
Danas stojim pred tobom i stidim se.
A tvoje tijelo s križa
kao svjetlo prodire u moje srce.
I govori mi: "Ljubim te!"
A tvoja krv?
"Tvoja krv što čisti nas,
tvoja krv što život nam da, tvoja krv umjesto nas čini nas bjeljim nego snijeg. Naš Isus, naša ljubav, naše sve."
Isuse, raspeti za mene, smiluj mi se!

Oče naš,
Zdravo Marijo,
Slava Ocu...

XIII. ISUSA SKIDAJU S KRIŽA

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Kad kažemo riječ žena, tako često pomislimo na riječ - majka. Ona koja rađa život. I dijete je najsigurnije u njenim rukama kojima ga grli. Gledam Mariju koja na slici ne grli život, nego grli smrt!
Mrtvi Isus u naručju.
O, koliko smo puta bili mrtvi u njenom naručju!?
Koliko je puta Marija svojim rukama i svojom majčinskom ljubavlju grlila naše mrtve duše?!
Dok smo mislili da više nema nade i da je sve gotovo, ti si Marijo, Majko vječnog života, vratila Duh u naša srca. I još smo živi.
Zato sa mnoštvom oživljenih na pločama zahvale u svetištima svijeta kažemo:
"MAJKO, HVALA TI!"
Isuse, sine Marijin i brate moj, smiluj mi se!
Oče naš,
Zdravo Marijo,
Slava Ocu...

XIV. ISUSA POLAŽU U GROB

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Kada razmišljam o smrti, padaju mi pred oči tisuće robova pobacanih u mora svijeta; toliki vojnici na bojnim poljima ubijeni mačevima i toljagama; toliko raznesenih bombama i raketama; toliko kuge, kolere, tuberkuloze, tumora, side... Puno očaja, mraka i tuge.
O, strašna smrti! I sad, neka na miru umrem?
Isuse, u tvom grobu vidim svjetlo!
Tvoje lice nije u tami. Jedino se iz tvog groba nazire neka nada.
Neki koji su bili klinički mrtvi i ponovno oživljeni, vidjeli su tu svjetlost. Mnogi koji su po sakramentu pokore pobijedili grijeh i smrt duše, vidjeli su tu svjetlost. Isuse, ti budi svjetlo u mojem grobu! Isuse, ti budi mir u mojem strahu! Isuse, ti budi život u mojoj smrti!
Isuse, vječni živote moj, smiluj mi se!
Oče naš,
Zdravo Marijo,
Slava Ocu...

ZAVRŠNA MOLITVA

Znao sam da kroz život ne idem sam.
Sada znam još i više. Iskusio sam blizinu Duše Isusove. I čujem da mi govori: "Znaš, ja nisam umro. Ja sam živi uskrsnuli Bog koji stanuje u tvojoj duši. Bog koji te hrabri, tješi i ljubi.
Ja nisam završio križni put. Još idem s tobom na tvom putu muke. Ja znam kako nositi križ.
Zar me nisi već osjetio i čuo? I danas sam ti govorio. Nisi sam. Moja majka i ja smo uz tebe. Ne boj se. Budi hrabar. Ti Božje dijete!"
Isuse, hvala ti! Isuse, slava ti!

Hvaljen budi Isus Krist raspeti naš otkupitelj!
I njegova pod Križem žalosna Majka Marija!

4. KRIŽNI PUT - *kraći*

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

PRIPRAVNA MOLITVA

Promatrat ću skrušen sada kako Isus za me strada nevin noseći teški križ. Preslatki Isuse! Iz ljubavi k tebi razmatrat ću sada tvoju pregorku muku i pratit ću te na tvom teškom križnom putu. Daj, da mi svaka postaja bude korak u nebo. Amen.

I. ISUSA OSUĐUJU NA SMRT.

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Isuse, ti si nevin. A primaš osudu bez ijedne riječi. Ti za nas daješ svoj život, da nam pokažeš svoju ljubav. Ti u svom srcu opraštaš svima. Isuse moj, daj da ti budem poslušan, pa da i ja mogu oprostiti svima. Vječni sudac osuđen je kano lupež, određen je da na križu umire. Brzo bit ćeš sudac meni Kriste za me osuđeni pa te molim, smiluj se! *Slava Ocu.*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

II. ISUS PRIMA NA SE KRIŽ.

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Isuse, ti si primio križ na svoja ramena odvažno i radosno. Sretan si što se žrtvuješ za mene, jer me ljubiš. Isuse, ja se često bojim žrtava. Molim te, daj mi hrabrosti da veselo i odvažno obavljam svoj posao. Kako rado križ i muke uzimaš u svoje ruke Kriste, dobri vođo moj! Rado ću primit svaki križ, bio težak ili lak, kličući: Zdravo spasu moj! *Slava Ocu.*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

III. ISUS PADA PRVI PUT POD KRIŽEM!

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Isuse, ti si umoran, a križ je težak. Ti padaš na zemlju da izbrišeš grijehe svih ljudi, pa i moje. Isuse, ti si pao radi mojih grijeha, daj mi snage da se svaki put dignem i idem s tobom naprijed. Umoran je Isus, pada. Naši grijesi, križ ga svlada, kvasi zemlju krvlju svom. Moju dušu izraniše grijesi, Kriste, daj da više nikad u grijeh ne padnem! *Slava Ocu.*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

IV. ISUS SUSREĆE SVOJU MAJKU.

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Isuse, i tvoja je Majka uz tebe. I ona trpi s tobom. Ona te kao svoje dijete prati do svršetka. Draga Majko, i ja sam tvoje dijete. Molim te, vodi me do smrti kroz sve teškoće moga života. Kakva bol te obuzela kad si dragog Sinka srela Majko, svega satrta. Majko kad mi bude poći s ovog svijeta, ti ćeš doći da povedeš sinka svog! *Slava Ocu.*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

V. ŠIMUN CIRENAC POMAŽE ISUSU NOSITI KRIŽ.

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Isuse, Šimuna su primorali da ti nosi križ. On to nije volio. Učinio je to nerado. Ali malo po malo osjetio je veliku radost što smije služiti tebi. Isuse, i ja ti želim služiti. Želim i ja, kao i Šimun, drugima činiti dobro. Nastojat ću svakom pomoći rado i veselo. Nikog nema, nikog, Bože, da ti nosit križ pomože k onoj strašnoj Golgoti. Odsad nositi križ ću rado jer sam mnogo boli zadao mome dragom Isusu! *Slava Ocu.*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

VI. VERONIKA PRUŽA ISUSU RUBAC!

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Veronika prima za svoj čin samilosti Gospodinovu sliku. Krasan je to znamen za činjenicu da nam svako djelo ljubavi prema bližnjemu utiskuje u dušu sliku božanskog učitelja. Ali to je slika mukotrpnog lica. Jer, svaka prava ljubav nosi crte patnje. Isusovo lice sveto sve je nagrđeno, eto, radi naših zločina. Dođi, dušo, plači, plači. Kristov obraz krv zamrači, jer ti voliš ispraznost. *Slava Ocu.*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

VII. ISUS PADA DRUGI PUT POD KRIŽEM

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Uvijek ista muka, koja se evo ponovo vraća. O, Gospodin je dobro znao da nas najviše umara i najviše nas čini malodušnima borba, kušnja i posao, koji se bez prestanka ponavljaju. Pa je zato i on htio to učiniti. Drugi put već pada nice kaljajući sveto lice Isus dobri Pastir moj. Kriste, daj da živim tako da se ne bih nikad kako vratio u stari grijeh. *Slava Ocu.*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

VIII. ISUS TJEŠI JERUZALEMSKE ŽENE

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Isuse, ti im kažeš: Ne plačite za mnom, nego za sobom. Vaše je zlo veće. Ti si ih, Isuse, poučio da je grijeh najveće zlo koje može stići čovjeka, jer se grijehom rastavljamo od Boga. I ja, Isuse, koji puta ne razumijem, da je grijeh najveće zlo. Ne dopusti, nikada, da se grijehom odijelim od tebe. Oplakujete grijehe svoje a ne teške muke moje, tužne kćeri sionske! Daj da plačem u sve dane, Kriste, da iscijelim rane duši grijehom zadane! *Slava Ocu.*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

IX. ISUS PADA TREĆI PUT POD KRIŽEM

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Isuse, ti više ne možeš hodati, opet padaš. Put je strm. Ti ne možeš ići dalje. Pa ipak, velikom mukom opet ustaješ i nastavljaš svoj put. Isuse, ja često radi malih napasti padam u grijeh i tako zastajem na putu k tebi. Pomogni mi da svoje pogreške odmah popravim i pođem opet za tobom. Isuse, daj da u dobru ustrajem do smrti. *Slava Ocu.*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

X. ISUSA SVLAČE

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Isuse, ti sve ostavljaš. Ti mi pokazuješ kako bih morao i ja ostaviti se svih svojih pogrešaka: oholosti, sebičnosti, lijenosti, svadljivosti... Isuse, oslobodi me od svih mojih pogrešaka. Čuvaj me, i daj mi milost da sačuvam čistoću svoga srca. O koliko bješe muka kad si bio usred puka svučen, čisti Bože moj. Radi ružnih grijeha svijeta trpe tvoja uda sveta ruglo gadne svjetine. *Slava Ocu.*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

XI. ISUSA PRIBIJAJU NA KRIŽ

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Strašan je to prizor. Isuse, ti se ne otimaš. Ti mirno trpiš za mene. Isuse, i ja želim trpjeti i raditi za svoga bližnjega, a da se ne tužim, i da ne tražim pohvalu. Probiše ti noge, ruke, Kriste, trpiš strašne muke prikovan na tvrdi križ. Nek me tvoje ruke čiste privinu na grudi Kriste, kad mi dođe smrtni čas. *Slava Ocu.*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

XII. ISUS UMIRE NA KRIŽU

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Gledam križ. Stojim pred njim i šutim... Isuse, ti daješ život svoj za mene. Tvoja krv me spašava od duhovne smrti i daje mi život. Isuse, hvala ti! Majko Marijo, moli za mene! Sveti Ivane, moli za mene! Oče, viče Isus s križa evo smrt se moja bliža, primi dušu moju ti! Kriste, na čas smrti moje neka mi sjaji svjetlo tvoje da po njemu spasim se! *Slava Ocu.*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

XIII. ISUSA SKIDAJU S KRIŽA.

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Majka Marija prima te u svoj naručaj. Ti si mrtav, ali ona zna da ćeš skoro uskrsnuti. Ona i meni govori da ću i ja jednom uskrsnuti. Blažena Djevice Marijo, ti držiš u svom krilu Spasitelja. Čuvaj i mene za njega. Želim uvijek biti s tobom uz Isusa. Majko, držiš usred krila mrtvo tijelo sinka mila mojom rukom ubitog. Majko, Majko, daj oprosti, grešniku što zbog slabosti takav zločin učini! *Slava Ocu.*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

XIV. ISUSA POLAŽU U GROB.

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem Svetom križu otkupio svijet.

Mislili su da tebe, Isuse, sada više nema i da je sve gotovo. Ali ti ćeš uskrsnuti. Svojim životom i smrću ti si nas, Isuse, spasio. Isuse, želim uvijek biti s tobom i sa svojim malim žrtvama želim s tobom spašavati svijet. Već u grobu Krist počiva, život sanak smrtan sniva da ja mogu živjeti. Kriste, daj da moja duša iza hladne smrti kuša slast nebeske radosti! *Slava Ocu.*

Smiluj nam se, Gospodine! Smiluj nam se!

ZAVRŠNA MOLITVA

Mili Isuse, prikazujem ti ovo kratko razmišljanje tvoje gorke muke kao mali znak ljubavi i zahvalnosti. Ne dopusti, molim te, dragi Spasitelju, da te ikada teško uvrijedim. Pomozi mi da dobro molim, pomozi mi da dobro živim, pomozi, o moj Isuse, da dobro umrem i da budem uvijek uza te u nebu. **Amen.**

V. USKRSNUĆE POBJEDA NAD SMRĆU

Isusova muka i smrt na križu ražalostili su i razočarali sve one koji su ga voljeli i koji su mu vjerovali. No prvi put u ljudskoj povijesti smrt nije značila kraj, nego početak - Isus je slavno uskrsnuo. Isusov život i smrt, patnja i proslava, Veliki petak i Uskrs povezani su kao dvije strane iste medalje.

Prazan grob i odloženi povoji bili su Isusovim učenicima prvi znak u razumijevanju njegova uskrsnuća. Oni pokazuju da je njegovo tijelo Božjom snagom izmaklo smrti i propadanju. Dokazuju da je sve što je Isus govorio bila istina. "Otvorile" su im se oči te su povjerovali. Iako su židovski svećenici činjenicu praznoga groba pokušali tumačiti drukčije, vijest o uskrsnuću nije se više ničim mogla zaustaviti.

Svjedoci Uskrsloga

Vjeru u Kristovo uskrsnuće posvjedočili su njegovi učenici koji su se s Uskrslim zaista susreli. Isus se najprije ukazao ženama koje su uskrsnu poruku prihvatile iskreno i otvorena srca. Zatim se ukazao Petru, "stijeni" na kojoj će sagraditi Crkvu, a onda i ostalim

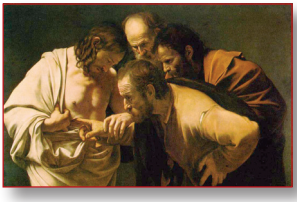

učenicima, koji su s nevjericom prihvaćali vijest o njegovu uskrsnuću.

Isus se ukazivao učenicima četrdeset dana. Razgovarao je s njima, blagovao s njima i dopuštao im da ga dodirnu. Želio im je potvrditi da on nije samo duh, nego da ima i tijelo. Ono isto tijelo koje je bilo mučeno i raspeto, ali koje je sada preobraženo za novi i vječni život. Zato je Isusovo uskrsnuće puno više od uskrsnuća Lazara, mladića iz Naina ili Jairove kćeri. Oni su čudesno vraćeni u život, ali kasnije su opet umrli i bili pokopani. Isus je svojim uskrsnućem pobijedio smrt i ušao u novi život koji ne prestaje.

Uskrsli je u nama

Uskrslog Isusa moramo pronaći i u sebi samima jer je Isusovo uskrsnuće temelj naše vjere. *Ako pak Krist nije uskrsnuo, uzalud je doista propovijedanje naše, uzalud i vjera vaša.* (Kor 15, 14)

Isus nas je svojom smrću oslobodio od grijeha, a svojim uskrsnućem darovao nam život vječni. Ako to vjerujemo, Uskrsli je već u nama. Po njemu već sada i mi postajemo svjedoci, spremni služiti jedni drugima. Postajemo poput uskrsne svijeće koja donosi svjetlo i razgoni mrak. Stoga svojim životom i ponašanjem budimo svjetlo za ljude oko nas, osobito nakon nedjeljne mise, kako bi svi u nama prepoznali uskrslog Krista.

DUHOVNA POMOĆ ZA VJERNIKE

Govorni automat - POTICAJ NA MOLITVU

031/63 77 90

POSLUŠAJTE ZVUČNE MOLITVE I MEDITACIJE NA TELEFONU

1. DNEVNE MOLITVE (jutarnje i večernje)
2. DNEVNA DUHOVNA MISAO
3. MOLITVE ZA ZDRAVLJE I U POTREBI
4. MOLITVE MARIJI
5. PET MINUTA ZA TVOJU DUŠU
6. MOLITVE SVETIMA (sv. Antunu, Josipu, Brigiti, Riti)
7. OBITELJSKE MOLITVE
8. MISLI IZ KATEKIZMA
9. KAKO MOLITI
0. IZRECITE SVOJE POTREBE, MOLITVE I KOMENTARE!

- Za povratak na početak birajte 0, za prelazak na sljedeću molitvu 1

CIJENA POZIVA JE KAO I PREMA SVIM FIKSNIM MREŽAMA U RH

Posjetite nas na www.molitvenici.net

RKT ŽUPA SV. ANDRIJE, DONJI ANDRIJEVCI, TEL. 035-471-141

U GODINI VJERE:

- MOLITVA JE HRANA ZA NAŠU VJERU
- AKO ŽELITE NEŠTO VIŠE SAZNATI O MOLITVI
- AKO IMATE NEDOUMICA I NE ZNATE KAKO MOLITI
- PRIDRUŽITE SE VELIKOJ OBITELJI KORISNIKA

POTICAJ ZA MOLITVU – GOVORNI AUTOMAT 031/63 77 90

- MOLITVE SU UZETE IZ ZBIRKE MOLITVENIKA „NAŠA OBITELJ“ KOJE IZDAJE:

ŽUPA SV. ANDRIJE,
Trg Kralja Tomislava 2,
35214 DONJI ANDRIJEVCI
tel. 035 471 141
mob. 098 9457 812

- MOLITVENICI SU DOSTUPNI U SVIM POŠTANSKIM UREDIMA PO CIJENI **od 7 – 10 – 15 - 20 kn**

Pišite nam na:
info@molitvenici.net

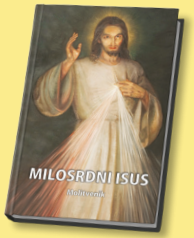

NAŠA IZDANJA

1. **NAŠA OBITELJ I.**, *molitvenik* **10 kn**
2. **NAŠA OBITELJ II.**, *molitvenik* **20 kn**
   (isti kao I., tvrdi uvez, veća slova)
3. **NAŠA OBITELJ III.**, *molitvenik* **20 kn**
   (tvrdi uvez, prošireno izdanje)
4. **MOLITVENIK ZA SVAKI DAN** **20 kn**
5. **GOSPIN MOLITVENIK** **15 kn**
6. **ZAGOVOR SVETIH** , *molitvenik* **15 kn**
7. **BLAGOSLOV ZA NAŠU OBITELJ** **10 kn**
8. **Korizma - KRIŽNI PUT**, *zbirka* **15 kn**
9. **MLADI PRED BOGOM**, *molitvenik* **15 kn**
10. **SVETI ANTUN**, *molitvenik* (tvrdi uvez) **20 kn**
11. **GOSPIN HODOČASNIK**, *molitvenik* **15 kn**
12. **UPOZNAJTE SVETU MISU**, *priručnik* **10 kn**
13. **ZA ZDRAVLJE - VJERA I MOLITVA** **15 kn**
14. **MILOSRDNI ISUS**, *molitvenik* **15 kn**
15. **MOLITVE U POTREBI**, *molitvenik* **15 kn**
16. **MOLITVE ZA VOZAČE I PUTNIKE** **10 kn**
17. **ZA DUŠE NAŠIH POKOJNIKA** **10 kn**
18. **SEDAM MINUTA ZA TVOJU DUŠU** **15 kn**
19. **UMNOŽI NAM VJERU** **10 kn**
20. **SV. JOSIP** **15 kn**

Posjetite nas i na: www.molitvenici.net

Impresum:
Molitveni priručnik za korizmu i pobožnost križnog puta

Naša obitelj, XX.
Knjižnica "Ministrant"
Izdaje: Župa sv. Andrije apostola
Trg kralja Tomislava 2
35214 Donji Andrijevci
tel. 035/471-141
e-mail: nikica.mihaljevic@sb.t-com.hr
www.ministrant.net
www.molitvenici.net

Odgovara: Nikica Mihaljević
Pripremili: N. Mihaljević, M. Kelbas
Križni put: 1. *Tradicionalni*
2. vlč. Matej Glavica
3. vlč. Marin Knežević
4. *Kratki* (Makov izbornik 1, Glas Koncila)

Dizajn i grafički prijelom: Studio Kelbas, Đakovo
info@studio-kelbas.hr
Tisak: SAK media d.o.o.
ISBN: 978-953-7436-27-8
CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek pod brojem 130704024

Korištena vrela:
- ***S Kristom u život,*** KS, Zagreb 2007.
- ***Zajedno u ljubavi***, KS, Zagreb, 2008.
- I. i H. Obereder, ***Temeljni tečaj vjere***, Verbum, Split, 2010.
- ***Voditelj ministranata 2***, Donji Andrijevci, 2005.